

ZRCADLO

Čtvrtletník Čtyřlístku – centra pro osoby se zdravotním postižením Ostrava,
příspěvkové organizace, ročník XVI., číslo 2., červen 2023

Mimořádný úspěch našich sportovců v Berlíně!

Na Světových letních hrách Speciálních olympiád

Ve dnech 17. – 25. června letošního roku se v Berlíně uskutečnily Světové letní hry Speciálních olympiád. Největší světová sportovní událost zahrnující všechny sporty, se letos poprvé uskutečnila v Německu. Speciální olympiády jsou součástí světového olympijského hnutí. Již více než padesát let se zaměřují na sportovce s mentálním postižením. Hostitelské město přivítalo opravdu velkou sportovní akci: v Berlíně se sešlo 7000 sportovců, 190 delegací a k vidění bylo 26 sportů. Jednalo se tedy o největší světovou akci v tomto roce.

Naši medailisté: Karla Foltová a Jan Polhoš.

Česká sportovní výprava se v Berlíně rozhodně neztratila. Na olympiádu se probojovalo hned 11 sportů a měla celkem 82 členů. Bad-

minton, gymnastika, bowling, stolní tenis, plavání, atletika, bocce a kolektivní pozemní hokej, volejbal a fotbal. Ve dvou sportech byli

zastoupení i sportovci Čtyřlístku: stolní tenistka **Karla Foltová** spolu s naší bývalou kolegyní Margitou Krejčí, která startovala s Karlou v kategorii Unified, byly jedinými ženami zastupujícími disciplínu stolního tenisu. Dalším reprezentantem Čtyřlístku byl fotbalista Jan Polhoš jako člen reprezentačního českého fotbalového týmu.

„Světové hry jsou vždy svátkem pro všechny. Na sportovištích je vidět vše co ke sportování patří – píle, emoce, snaha o maximální výkon. Berlín se své hostitelské role ujal na výbornou v duchu své sportovní historie. Nasazení pořadatelů zaslouží velké poděkování,“ uvedla po skončení her Národní ředitelka Českého hnutí Speciálních olympiád, Mgr. Dagmar Dědková.

Česká reprezentace vybojovala celkem 8 zlatých, 12 stříbrných a 6 bronzových medailí – 26 medailových umístění a celá řada umístění do sedmého místa.

„Naše čtyřletá příprava přinesla ovoce v podobě maximálních výkonů a osobních rekordů přetavených v 26 cenných kovů a další řadu vynikajících umístění. Je to výsledkem skvělé společné práce našich trenérů a píle našich sportovců. Všichni zaslouží velké poděkování i pozornosti ze strany společnosti. Věříme, že můžeme inspirovat všechny kolem, že sport nezná hranice.“ dodal Mgr. David Bělunek, sportovní ředitel Českého hnutí speciálních olympiád.

Po slavnostním zakončení se naše výprava vrátila 26. června do svých domovů. Obrovskou radost nám udělali i naši reprezentanti: Karla Foltová (z Podporovaného samostatného bydlení) přivezla z Berlína stříbrnou medaili, když ve finále dvouhry žen podlehla indické soupeřce a čestnou stuhu obdržela také za 4. místo v unified čtyřhře. Stříbro si přivezl domů také Jan Polhoš (z Chráněného bydlení Thomayerova), jako člen úspěšného českého fotbalového týmu, který skončil na olympiádě jako druhý nejlepší za vítěznými reprezentanty Japonska. Na oba naše vynikající sportovce jsme velmi pyšní!

Připomeňme si jen, že i v minulosti se Světových letních her Speciálních olympiád zúčastnili naši klienti - sportovci. Byla to například v roce 1999 naše velmi úspěšná čtyřčlenná výprava na X. Světových letních hrách Speciálních olympiád sportovců s mentálním postižením, která se uskutečnila v USA v Severní Karolině. Naše stolní tenistka Marie Horváthová tehdy vybojovala zlato ve čtyřhře žen a stříbrnou medaili ve smíšené čtyřhře. V jednotlivcích se umístila na skvělém 4. místě. Plavec René Kubíček ze Školy života (dnes Chráněné bydlení Thomayerova) přivezl bronz za 100 m volný způsob. Petr Šeděnka z téhož zařízení obsadil 6. místo v závodě na 50 m prsa a 7. místo na 100 m volný způsob.

Velmi silná skupina sportovců Čtyřlístku zastupovala naši organizaci a Českou republiku v roce 2007 v Šanghaji v Číně, kde nás vůbec poprvé v historii těchto vrcholných světových her sportovců se zdravotním postižením reprezentoval kompletní fotbalový tým, sestavený výhradně z hráčů našeho fotbalového klubu - SK Medvědi. Stolní tenisty tehdy reprezentovali Jarmila Kunderová a Jan Kubík. V silné konkurenci sportovců ze 156 zemí světa tehdy obstáli skvěle: Jarmila Kunderová vybojovala zlatou medaili ve dvouhře žen a bronz ve čtyřhře žen, Jan Kubík si přivezl zlatou medaili za vítězství ve smíšené čtyřhře a stříbro ve čtyřhře mužů. Fotbalový tým Medvěďů přivezl bronz za sjednocenou kopanou, v níž se umístil za Kypr a Německem.

Dalším naším handicapovaným sportovcem, který získal nominaci na Světové letní hry Speciálních olympiád, byl v roce 2019 Aleš Turlej, jenž byl po výrazném úspěchu fotbalistů Čtyřlístku v jarní soutěži Speciálních olympiád ve Zlíně vybrán do reprezentačního týmu fotbalistů České republiky, kteří se probouvali k účasti na Světových letních hrách Speciálních olympiád, jež se odehrály v Abu Dhabi v Saúdské Arábii. Tehdy český tým odjížděl z olympiády bez medaile, ale i tak odvedl velmi dobrý výkon.

Bylo pro nás velkou poctou, že po čtyřech letech byli do Světových letních her Speciálních olympiád za Českou republiku nominováni další dva sportovci Čtyřlístku: Karla Foltová a Jan Polhoš a oběma gratulujeme za jejich

mimořádný úspěch, ale i za skvělou reprezentaci nejen České republiky, ale i města Ostravy a naší organizace.

Není sporu o tom, že velkou zásluhu na vynikajících sportovních výkonech našich klientů mají i lidé, kteří se jim obětavě věnují jako trenéři. U nás ve Čtyřlístku je to především naše kolegyně – pracovnice v sociálních službách Vladka Kaločová, která trénuje jak stolní tenisty, tak lehké atlety, zatímco za výkony našich fotbalistů z SK Medvědi stojí jako trenér - dobrovolník Libor Blatný, bratr Aleše Turleje. Také jim patří velký dík za jejich nezištnou práci ve prospěch klientů – sportovců Čtyřlístku.

Text: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Fota: autorka a **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Nominace na Cenu Mosty 2022

Dvacátého ročníku slavnostního udílení Cen Mosty 2022, jež se uskutečnilo 16. května ve Slovanském domě v Praze, se proto zú-

Se zájmem jsme v květnu očekávali vyhodnocení letošních nominací na Cenu Mosty 2022, na niž byl nominován náš zřizovatel – statutární město Ostrava - v kategorii Instituce veřejné správy, a to za komplexní aktivity deinstitucionalizace podpory a péče pro osoby se zdravotním postižením města Ostravy. O nominaci v této kategorii se však velmi zasloužila také naše organizace, která i díky finanční podpoře z evropských fondů a statutárního města Ostravy v posledních více než deseti letech výrazně přeměnila a zkvalitnila péči a o své klienty, žijící dnes v podstatně jiných podmínkách, než tomu bylo před lety.

častnili zástupci statutárního města Ostravy – vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Mgr. Zdeněk Živčák, MPA a vedoucí oddělení sociálních služeb Mgr. Olga Pelechová a přizváni byli i ředitel naší organizace PhDr. Svatopluk Aniol s chotí Terezou.

Cenu Mosty každoročně vyhlašuje Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky, vedená jejím předsedou Mgr. Václavem Krásou a patronkou této události byla již tradičně paní Lívia Klausová. Ceremoniálu se zúčastnili také další představitelé našeho politického a veřejného života, mj. ministr práce a sociálních věcí ing. Marian Jurečka, poslankyně Věra Kovářová a řada dalších hostů.

I když se tedy nominace na Cenu Mosty pro Ostravu letos nenaplnila, v silné konkurenci 48 dalších institucí, projektů, aktivit neziskových organizací a jednotlivců byla i samotná nominace velkým úspěchem. Cenu Mosty 2022 za mimořádnou aktivitu nebo čin ve prospěch občanů se zdravotním postižením nakonec obdržela Správa železnic za realizaci projektu výměny zvedacích plošin na nádražích, kde nejsou bezbariérová místa a do budoucna jsou v plánu i další výměny zvedacích plošin. Dále nestátní organizace Pražský dopravní podnik za rozvoj bezbariérové dopravy v Praze, kde byla zcela zpřístupněna autobusová, trolejbusová a tramvajová doprava, zatímco metro dosud prochází postupným zpřístupňováním a jako osobnost hnutí osob se zdravotním postižením získal ocenění člen vedení Národní rady osob se zdravotním postižením ČR Jiří Morávek, který se se dlouhodobě věnuje činností, jež jsou ku prospěchu lidí se zdravotním postižením ve východočeském regionu. Zvláštní cenu za zpřístupnění webů a aplikací pro osoby se zdravotním postižením obdržel ocenění Radek Pavlíček. Během slavnostního ceremoniálu udílení Cen Mosty 2022, vystoupila zpěvačka Petra Janů, jejíž písně byly tlumočeny do znakového jazyka.

Přestože si oceněné organizace i jednotlivci jistě Cenu Mosty zasloužili, nelze skrývat, že naše delegace odjízďela z Prahy poněkud zklamaná. Domů do Ostravy si odvážela alespoň diplom za nominaci. Více než jedno desetiletí transformačních změn v naší organizaci přineslo obrovské změny k lepšímu nejen pro naše klienty – osoby se zdravotním postiže-

ním, ale i lidí, kteří o ně pečují, naše zaměstnanci a jejich pracovních podmínek. Tyto změny přinesly zároveň i další impulsy pro zkvalitňování našich služeb.

Měli jsme (a máme) velkou podporu ze strany našeho zřizovatele, statutárního města Ostravy, jež investovalo a stále investuje značné finanční prostředky do dalšího zkvalitňování veškerých sociálních služeb na území celého našeho města. A proto, jak říká známé úsloví: Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se...

Text: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Foto: archiv redakce

Na snímku na předcházející straně ostravská delegace: zleva ředitel naší organizace PhDr. Svatopluk Aniol, vedoucí oddělení sociálních věcí Mgr. Olga Pelechová, vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví magistrátu města Ostravy Mgr. Zdeněk Živčák, MBA a manželka ředitele naší organizace, Bc. Tereza Aniolová.

Návštěva Evropské komise mezi klienty Čtyřlístku

Vzácná návštěva zavítala v pondělí 19. června mezi naše klienty a zaměstnance z Domova Jandova – domku v Syllabově ulici v Ostravě-Vítkovicích. Do tohoto domku, jenž byl otevřen jako jeden z posledních v rámci transformačních změn v naší organizaci, zavítala skupinka pracovníků Evropské komise v doprovodu zástupců ministerstva pro místní rozvoj, ministerstva práce a sociálních věcí a odboru sociálních věcí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Hosty v čele s Michalem Klusákem – vedoucím odboru komunikace Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku Evropské komise, Karolinou Kottovou – vedoucí oddělení komunikace Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku EK, Carin Sveningsson Perssonovou z téhož oddělení a Radkem Kobzou – ředitelem odboru publicistiky Ministerstva pro místní rozvoj ČR na půdě Čtyřlístku přivítal ředitel organizace, PhDr. Svatopluk Aniol.

Hosté se v těchto dnech seznamují v Moravskoslezském regionu s fungováním několika realizovaných projektů, jež byly v minulých letech financovány z fondů Evropské unie. Patří mezi ně také několikaletý transformační projekt naší organizace, díky němuž se v roce 2022 podařilo dokončit 13 nových nebo zrekonstruovaných objektů pro klienty Čtyřlístku, kteří tak mohli opustit nevyhovující ústavní zařízení a přestěhovat se do nových do-

Malé velké události

Naše Velikonoce...

I naši klienti se letos poctivě připravovali na velikonoční svátky a na pondělní koledníky.

movů rodinného typu v různých částech města Ostravy.

Patří mezi ně i Domek Syllabova, v němž od loňského roku žije 12 zdravotně postižených dětí ve dvou domácnostech. Ředitel organizace i pracovníci domku provedli hosty tímto zařízením a seznámili je s každodenním životem klientů, pro něž se stal domek trvalým domovem.

Červnová návštěva pracovníků Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku Evropské komise předchází evropské konferenci, jež se má uskutečnit letos v listopadu v Ostravě a zúčastní se jí až 300 delegátů jak z našeho kraje, tak ze zemí Evropské unie.

Tuto pro nás významnou událost, komentoval ředitel organizace Svatopluk Aniol těmito slovy:

„Přijeli významní představitelé našeho i evropského politického a pracovního života a chovali se velice mile. Domek se jim moc líbil, obdivovali naše pracovníky. Dostali také informaci o celém transformačním procesu Čtyřlístku a těší se na další setkání letos v listopadu, kdy bude v Gongu již zmíněná velká konference a cca padesát členů Evropské komise se rozdělí do několika skupin a navštíví i šest našich domků.“

Text a foto: BOHDANA RYWIKOVÁ

Šlehalo se mixérem těsto, polévaly se řezy čokoládovou polevou a zdobilo se barevným zdobením. Potom trpělivě všichni čekali, jaké

S pomocí pracovníků pekli sladké beránky a ovocné řezy na plech. Hlavně tedy ženy se velice aktivně zapojily.

dobroty trouba vykouzlí a upeče. Všichni si užívali vůně, která se linula po celém domku.

V pondělí nás navštívili koledníci z Výškovic, dva Tomášové a Vojta. Z jejich návštěvy měly velkou radost především klientky. Koledníci rozhodně nepřišli zkrátka, byla pro ně připravená jak koleda, tak pohoštění. Děkujeme Výškovicím za "mrskačku" a těšíme se na příští rok.

Text: **MICHAELA ŠARMANOVÁ**
a pracovníci Domku Nová Bělá
Foto: **RENÁTA PLESNÍKOVÁ,**
MONIKA CVEJNOVÁ

Domov Barevný svět – Domek Nová Bělá

Svátky jara ve Svinově

Velikonoce u nás v Domku U Rourovny byly ve znamení pečení velikonočních beránek a zdobení vajíček. Klienti společně s pečovatelkami na velký pátek a v sobotu upekli čtyři velikonoční beránky. U pečení si povídali o velikonočních zvycích, o pletení pomlázky a společně zdobili vajíčka. V neděli na Boží hod velikonoční klientky Renáta Dudková a Romana Kuzníková navštívily kostel Krista Krále ve Svinově, kde své upečené beránky nechaly slavnostně požehnat místním farářem. V pondělí nás také navštívili kamarádi - klienti z Výškovic, kteří si vykoledovali pomlázku. Všichni jsme měli radost ze společného setkání a byly to pro nás opravdu hezké svátky jara...

HANA BABISZOVÁ
EVA LINDOVSKÁ

Domov Jandova – Domek U Rourovny

Jak to chodí u policie?

Ve středu 19. dubna jsme v našem domově přivítali jako hosta pana Bc. Adama Knapa, policistu, který pro naše klienty připravil zajímavé povídání o své práci u policie.

Sešli jsme se v kulturní místnosti, kde pro nás pan Adam připravil různé propagační materiály, pomůcky a policejní výstroj. Klienti se zájmem poslouchali jeho výklad i filmové ukáz-

ky. Pan Adam pak také trpělivě odpovídal na všechny jejich zvědavé otázky.

Kdo měl zájem, mohl si „osahat“ některé součásti policejní výbavy: obušek, policejní pouta, vestu a spoustu dalších věcí, které do

této výbavy patří. Mohl si také vyzkoušet, jak by mu to slušelo v policejní čepici.

Klientům se toto setkání velmi líbilo a s hostem se neradi loučili. Na památku dostali drobné upomínkové předměty s policejní tematikou, jako třeba reflexní pásky, skládačky policejního auta nebo vrtulníku, pexeso apod.

Už teď se těšíme na další návštěvu, kterou jsme si domluvili na teplejší počasí, abychom mohli na zahradě shlédnout i názorné ukázky policistů v akci.

Text a foto: **MARTINA CHOVANCOVÁ**
Domov Třebovice

Kreativní dílnička v Katlasu

Korálky Katlas a jejich dílnička už nějakou dobu padá na úrodnou půdu i u nás. Jejich nabídka oslovuje jednotlivá zařízení naší organizace už několik měsíců, a jak jsme se mohli dočíst i v minulém vydání časopisu Zrcadlo, je pořád lákavá. Jako další zájemci jsme s děvčaty z Domku Kanczuckého využily nabídky prodejny Korálky Katlas a možnosti zúčastnit se jejich kreativní dílničky, která se uskutečnila 26. dubna.

Tentokrát se do Zábřehu vypravily dvě naše klientky - Lenka Bihariová a Martina Pazderová z Domku Kanczuckého. Už po příchodu do prodejny se nám rozšířily oči při pohledu na všechny ty poklady, které tam mají a prodávají: perličky, kamínky, ozdůbky, náramky a vše co vás s výtvarným a pracovním tvořením napadá.

Děvčata odmítla nabídku výroby vlastního mýdla nebo pískování a jiných kreativních činností. Jejich hlavní tvůrčí téma bylo od samého počátku jasné: náramky! Okamžitě se nás ujali zaměstnanci prodejny a děvčatům nabídli výrobu náramků ze zlomků minerálů. Připravili nám paměťový drátek, na nějž se budou kamínky navlékat. Děvčata dostala možnost vybrat si z několika desítek druhů

minerálů – mimo jiné i krásně černý onyx, červený jaspis nebo achát, lehce oranžově na nás mrkal karneol, zelenkavě jadeit a některé další druhy, jako třeba růženín, tygří oko, unakit či porcelán. V pilné činnosti jsme strávily skoro

dvě hodinky a litovaly, že už se musíme vrátit zpátky.

Kreativní dílničkou a celkově celou prodejnou jsme byly nadšené a určitě se tam někdy rády vrátíme. Však také máme příslibeno, že pokud by byl větší zájem z naší strany, mohou pracovníci prodejny přijet za námi a kreativní den můžeme zorganizovat přímo i u nás v organizaci.

A ještě něco málo přidejme o firmě pro další kreativní zájemce: prodejna Katlas byla otevřena 1. září loňského roku v Ostravě-Zábřehu a je největší prodejnou korálků a bižuterních komponentů v Moravskoslezském kraji. Najít ji můžete ulici Výškovická 2 (zastávka Karpatská). V kamenné prodejně nabízejí také prodej výrobků kreativních lidí v projektu „Adoptuj si svou poličku“. Zde najdete např. drátkované šperky, originální náramky, bižuterní sety, náušnice, dřevěné a drátkované dekorace, orgonity či ručně vyřezávané svíčky. Mrknout můžete také na jejich stránky (www.koralkykatlas.cz), kde se mimo nabídky e-shopu dočtete i spoustu dalších zajímavostí, nápadů a návodů.

Text a foto: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Domácí tvoření

Letos v dubnu dostaly naše klientky v Chráněném bydlení Thomayerova prima nápad: vyzdobit si jarně chodbu našeho domu. S pomocí pečovatelky si děvčata připravila materiál - barevné papíry, nůžky, lepidlo, barvy, mechové drátky, tavnou pistoli, provázek a nejrůznější přírodniny. K tomu ještě nesměly chybět šablony čtyřlístku, ptáček a květiny a mohlo se začít...

Klientky se s chutí pustily do práce: Hanka vystřihovala ptáčky, jenom paní pečovatelka občas poopravila přesnost vystřížení. Adéla vybarvovala štětce a temperovými barvami čtyřlístky – pomalu, pečlivě a s potěšením, zatímco Monika měla za úkol vytvořit spirály z mechového drátku. Zpočátku si myslela, že spirály nezvládne, ale pečovatelka jí ukázala, jakým způsobem je třeba drátek uchopit a formovat do spirály. Pak už Monika zkoušela tvarovat spirály sama, znovu a znovu. Vždy, když se jí spirála podařila, radostně prohlásila: „Už jsem to zvládla!“ Monice pak byla odměnou pochvala za trpělivost a snahu, protože pro ni to byla premiéra. Vždyť nikdy před tím nic podobného netvořila!

Sobotní odpoledne bylo nevšední a příjemné. Hanka, Monika i Adélka si díky tomuto tvoření procvičily i jemnou motoriku a zároveň mohly spolu probrat různá témata. Všechny tři byly spokojené a přály by si zažít podobné další neobyčejné společné odpoledne. Hance, Monice i Adélce udělala radost pochvala za společné dílo a už teď se těší na další společné kreativní tvoření.

Text a foto: **MARCELA NOSIADKOVÁ**
Chráněné bydlení Thomayerova

Jak jsme vyráběli májku a (ne)pálili čarodějnice...

Noc čarodějnic neboli Svatojakubská noc, je tradičním a oblíbeným lidovým zvykem, a tak i my jsme si jej u nás v domku v Nové Bělé připomněli a prožili. Vše začalo před týdnem, když jsme si s klienty vyrobili čarodějnici Morenu, označovanou také jako Mařena nebo Smrtka.

Na její zhotovení jsme použili nejrůznější materiály. Pro naši Mařenu jsme zvolili staré koště, oblékli ji do ženských šatů a hadrů. Pak nastal den D, čili poslední dubnový den, kdy jsme si v dopoledních hodinách s klienty ještě vyrobili májku, jako symbol života, lásky, plodnosti a mládí. Pro naši májku jsme však neobětovali celý strom, ale sestavili ji z větví různých ovocných stromů a ozdobili ji pentlemi z krepového papíru.

Odpoledne probíhalo ve znamení velkých příprav: oblékání, líčení, zdobení a startování košťat. Tento den jsme si všichni užili s velkou parádou, sluníčkem, hudbou a bohatým pohoštěním: grilováním špekáčků, pivkem, kávou a nejrůznějšími pamlsky, které našli klienti na stole. Všichni jsme si náramně pochutnali.

Den plný kouzel a čarodějnic jsme neukončili upálením Mařeny, ale v budoucnu ji hodláme využít jako strašáka na naší zeleninové zahradě, aby odháněla pozornost ptáků, kteří by nám snad chtěli zobat úrodu. Náš poslední dubnový den se vydařil a už se těšíme na další akce.

Zpracovala: **EVA SKÁCELOVÁ**
Domek Nová Bělá

Foto: pracovnice domku v Nové Bělé

Filipojakubská noc

Filipojakubská noc či pálení čarodějnic bezesporu patří mezi vžité a dodnes přetrvávající tradice. Proto ani my v Domově a Chráněném bydlení Třebovice jsme si ji nenechali ujít a v pondělí 15. května v odpoledních hodinách se naše zahrada stala nejen místem přátelského setkání klientů, opatrovníků, současných i potenciálních dobrovolníků a samozřejmě také pracovníků, ale i místem tradičního „pálení čarodějnic“.

Tato událost, zorganizovaná kolektivem pracovníků třebovického zařízení v čele s paní Broňou Honyszovou, měla velký úspěch, přestože tradiční pálení bylo čistě jen symbolické. Vše zahájilo čarodějnické vystoupení a připomenutí této lidové tradice a jejích kořenů. Nechyběly ani působivé masky, vydatné občerstvení, tanec a samozřejmě i pestré soutěže.

Náš symbolický čarodějnický slet byl opravdu vydařený, a proto nezbyvá než doufat, že se v podobném duchu společně setkáme opět příští rok.

Text: **MARTINA MICHALIČKOVÁ**
Foto: *Kolektiv zaměstnanců
Domova Třebovice*

Jarní sázení...

Protože pěkné okolí domu přispívá k dobré duševní pohodě jeho obyvatel, zataženou středu 3. května jsme s klienty využili k sázení květin do truhlíků a květináčů. Abychom měli i zeleninu na společné vaření, vysázeli jsme také hlávkové a ledové saláty, pórek, celery a cherry rajčata.

Pečovatelé z Chráněného bydlení Thomayerova se nejdřív museli vydat na nákup sazenic, květin a zeleniny do Viet Happy Garden v ulici U Cementárny. Zdejší pan majitel tady nabízí široký sortiment sazenic a dokonce nám poskytl i malou slevu na celý nákup.

Přípravu vyvýšených záhonů na sázení a samotnou výsadbu zeleniny do záhonů si vzali na starost pánové Jiří Motálek a Jan Polhoš (*na snímku vpravo*) ve spolupráci s pečovatelkou Lenkou Kukelkovou. Květinové truhlíky pak osázeli různými druhy pelargoníí, aster a afrikánů pečovatelé Katka Jedličková a Marek Zlý (*na snímku dole*). Aby vše pěkně rostlo, ujal se zalévání z konve pan Dominik Herák. Všechny naše zahradníky zahradničení velmi bavilo a měli radost z dobře odvedené práce. Rozkvetlé květiny v truhlících nám dělají radost už teď, a což teprve, až se dočkáme první úrody zeleniny z naší vlastní zahrádky...!

Text a foto: **LENKA KUKELKOVÁ**
Chráněné bydlení Thomayerova

Báječné dopoledne se „Srdcaři“

Od časného jara se už naši klienti moc těšili na letošní osmé setkání s našimi kamarády motorkáři ze spolku Srdcaři. Také tentokrát se uskutečnilo na zahradě Čtyřlístku o víkendové sobotě 13. května. Počasí nám opět mimořádně přálo. Naši kamarádi – motorkáři - nám pokaždé přivezou nějaké překvapení, ale hlavně spoustu zážitků nejen ze vzájemného setkání, ale také potřebnou trošku adrenalinu z možnosti pvozit se na krásných strojích, na nichž k nám naši kamarádi přijíždějí.

Letošním motorkářským překvapením u nás na zahradě byly dvě velké záchranné „čtyřkolky“. Zavítali mezi nás totiž dva členové záchranného spolku Czech SAR Teamu – pan Martin Teichrab se svou manželkou na svých čtyřkolkách. Spolek Czech SAR (Search and Rescue) Team byl u nás založen v roce 2019 a jeho primárním posláním je pátrání po pohřešovaných a ztracených osobách. Před dvěma lety začala v rámci spolku vznikat také divize zdravotníků a činnost spolku se postupně rozšiřovala, což následně prověřily i události při tornádu na Moravě v roce 2021. Od toho roku jsou členové spolku Czech SAR Teamu jednou ze složek integrovaného záchranného systému. Za dobu svého působení má spolek za sebou 115 pátracích akcí, 28 technických zásahů v partnerských obcích, 24 nalezených osob a jedno humanitární nasazení. I když humanitární činnost jako taková není primární aktivitou Czech SAR Teamu, jeho členové se zapojili do pomoci v obcích zasažených tornádem v roce 2021, kde působili po dobu jedno-

ho měsíce jako zdravotníci, logistická podpora a v prvních dnech i jako pátrači. Za zmínku stojí, že zdravotníci spolku za dobu svého působení provedli samostatně celkem stovky ošetření celé škály druhů a závažnosti poranění v nestandardních podmínkách.

Z toho je zřejmé, že naši klienti tak byli opravdu v nejlepších rukou a je jasné, že ti méně odvážní měli možnost posadit se i na „záchrannou“ čtyřkolku. Kromě našich klientů se letos přidali i přátelé – senioři z Domova Korytko, kteří na dva roky našli dočasný domov u nás ve Čtyřlístku po dobu rekonstrukce jejich domova. A tak nejen pánové – senioři, ale i některé dámy neodolaly příležitosti přijít se podívat. Ti odvážnější dokonce i projet se na motorkách po rozlehlé „čtyřlístkovské“ zahradě.

Sjeli se sem naši klienti téměř ze všech zařízení Čtyřlístku a zájem o jízdu na motorce byl z naší strany veliký. Některým sice chvilku trvalo, než nasbírali dostatek odvahy, ale když ji v sobě přece jen našli, nelitovali a mnohdy se chtěli svézt i několikrát. Překážkou nebyl ani tělesný hendikep, protože naši kamarádi ochotně pomáhali „do sedla“ na motorce i těm, kteří jsou jinak odkázáni pouze na invalidní vozík.

Setkání tak uběhlo jako voda a nikomu se nechtělo loučit. Naše přátele „Srdcaře“ jsme odměnili mozaikovým obrázkem z pedigu (na snímku nahoře), keramickou motorkou i motorkářskými náramky, které vytvořili klienti z Centra pracovní činnosti a společně jsme se také „na památku“ vyfotografovali. Na tento krásný den budeme ještě dlouho vzpomínat a těšit se opět na příští setkání. Velké poděkování patří hlavně Martinu Moravcovi, členu „srdcařského“ týmu, který pro nás tato setkání každoročně připravuje a organizuje.

Text a foto: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Zážitek s motorkáři

S tím, jak letošní setkání s našimi přáteli – motorkáři z klubu Srdcařů prožívali naši klienti, kteří se jej zúčastnili, nám popsala Adélka Sadílková z Chráněného bydlení Thomayerova těmito slovy:

Největší zážitek pro mě bylo jet na čtyřkolce, vrátila jsem se do mládí. Když mi bylo patnáct let, vozil mne můj nevlastní bratr Roman na motorce. Pořád jsem se chtěla vozit. V Muglinově jsem jela i na motorce, i když nemůžu sama nasednout kvůli nemocným kyčlím, pomohli mi nahoru i dolů.

I Honza Podešva jel na motorce. I když se toho bál. Na čtyřkolce jsem jela dokonce dvakrát. Na konci jsme se všichni fotili. Dostali jsme od motorkářů dárky, bonbony Lipa a náramek. Výlet se nám moc líbil a už se zase těšíme na další návštěvu motorkářů. Pak jsme šli na sto pětku trolejbus a jeli zpátky na Chráněné bydlení.

ADÉLA SADÍLKOVÁ
Chráněné bydlení Thomayerova
Foto: (red.)

Smažení vaječiny

V sobotu dopoledne 3. června se to na Chráněném bydlení Letní hemžilo jako v mraveništi. A co se vlastně hemžilo? Sešli se tady společně klienti Chráněného bydlení Čtyřlístek, jejich přátelé, pracovníci a jejich hosté na smažení vaječiny.

K dobré pohodě nám vajíčka smažili naši šéfkuchaři z Liščiny - Oliver Bellucci a Hubert Změlík a kdo měl ještě hlad, pochutnal si na grilované klobáse a toustovém chlebu ve vajíč-

ku. K tomu se podávala voda s citronem a mátou, čaj a všechny možné druhy kávy pro nás zajišťovala kavárna Mental Café s Marcelou Štěpánovou a baristkou Kamilou Levou.

Díky Petru Hochvaldovi nám k příjemné pohodě hrála reprodukováná hudba, všichni z domku přinesli napečené dobré buchty, které společně pekli klienti se zaměstnanci chráněného bydlení. Navštívila nás i naše bývalá klientka, Renáta Dudková a všichni si odnesli drobné dárky – reflexní prvky pro bezpečnost silničního provozu, které věnovali Jiří a Marek Zlí.

Ráda bych touto cestou všem poděkovala za účast, organizaci a celkovou přípravu

„Smažení vaječiny“ v Chráněném bydlení Letní. Velmi mě potěšilo, že se nás sešlo tolik v tak velkém počtu a někteří ještě přivedli i své milé protějšky. Moc si toho vážím, protože vnímám, že nám všem jde o jedno společné, a to, aby naši klienti vedli plnohodnotný život v běžné společnosti a užívali si života stejně jako my, se vším všudy jako běžná zdravá populace.

Moje poděkování patří i těm, kteří se sice nemohli zúčastnit, avšak k úspěchu tohoto

setkání přispěli jinými „povinnostmi“, jako třeba pečením, přípravou klientů, nákupem potravin apod. Byli jste všichni skvělí a tak ještě jednou velké díky VŠEM. Budeme se opět těšit na září na společnou grilovačku při „Rozloučení s létem“.

ŠÁRKA ZMĚLÍKOVÁ

vedoucí Chráněného bydlení Čtyřlístek

Foto: autorka a **MAREK ZLÝ**

Krásné setkání ke Dni dětí

Koncem loňského roku jsme oslovili vedoucí mateřské školy Montessori v Ostravě-Svinově, zda by s dětmi ze školky navštívila naše klienty a připravila pro ně malou vánoční besídku. Paní vedoucí souhlasila a loni před Vánoci nás děti navštívily. Besídka pro naše klienty a vlastnoručně vyrobená dětská přáníčka, to byl skvělý způsob, jak vytvořit vzájemné propojení mezi klienty a dětmi.

Společně s našimi klienty děti zazpívaly koledy, předaly našim klientům vánoční přáníčka a na oplátku naši klienti pohostili děti vánočním cukrovím, které upekli společně s pečovatelkami našeho domku. Dohodli jsme se, že ve společném setkávání budeme pokračovat i v následujícím roce.

A tak jsme 8. června připravili společně s klienty našeho domku další setkání s dětmi z mateřské školy Montessori s oslavou Dne dětí. Naše zahrada se proměnila v magický svět plný her, zábavy a nekonečné radosti pro děti. Plánované aktivity, jako hod míčků do koše, kuželky, malování, skákání panáka, překážková dráha, držení rovnováhy a skládky, poskytly dětem různé možnosti pro zábavu a rozvoj dovedností. Každá z těchto her a aktivit přispívá k rozvoji jejich motorických a kognitivních schopností. Náš altán se proměnil na perníkovou chaloupku, kde nechyběla čarodějnice, která pro děti měla připravené překvapení. Na občerstvení jsme nezapomněli. Děti si mohly nabídnout lahodné pohoštění. Od slad-

kých pochoutek až po svačinky plné vitamínů a chutí, které naše pracovnice společně s klienty upekly a připravily. Donuty, muffiny, chlebíčky a vše slavnostně vyzdobily. Jako bonus připravili klienti balíčky se sladkostmi pro děti jako odměnu za splněné úkoly.

Nad rámec svých povinností všechny ty nápady a dobroty připravily a realizovaly pracovnice domku – paní Marie Molinková, Petra Jadrníčková, Dominika Kaštovská, Blažena Uhlířová a Veronika Michálková.

Den dětí U Rourovny byl úspěšný a děti i klienti si ho náležitě užili. Je skvělé vidět, jak se děti a dospělí mohou spojit při takových příležitostech a společně vytvářet nezapomenutelné a radostné okamžiky.

Dětem i jejich učitelkám se u nás velice líbilo. A my se samozřejmě těšíme na další setkání.

Text: **DOMINIKA KAŠTOVSKÁ**

Fotografie: **RENÁTA BALCARKOVÁ**

Domov Jandova – Domek U Rourovny

Poděkování kavárně „To místo“

Klienti našeho Chráněného bydlení Čtyřlístek by chtěli poděkovat za to, že mají také možnost jít na dobrou kávu do příjemného posezení na Kuřím rynku v centru Ostravy, když mají chuť. Setkávají se tady s novými lidmi a mají možnost zúčastnit se různých workshopů. Anebo jen tak si posedět u vynikající kávy s občerstvením. Chtěli bychom vyzdvihnout i příjemnou obsluhu z řad baristů této kavárny, z nichž některé už dobře známe. Za vedení baristů kavárny bychom chtěli všichni poděkovat hlavně paní Marcelle Štěpánové, která je provází.

Text a foto na str. 16: Klienti a zaměstnanci Chráněného bydlení Čtyřlístek

Vodník ze Syllabky

Vodníka alias hastrmana zná z českých pohádek prakticky každý. Ne každý se jím však - ať už dobrovolně či nedobrovolně - stane i v reálném životě. Nám s Bartolomějem z Domku Syllabova se to však jedno slunečné červnové odpoledne podařilo...

Kousek za tzv. školním statkem na rozhraní Pískových Dolů a Nové Vsi v lokalitě Pod Bedříškou se rozprostírá soustava tří rybníků. V letech 2017-2019 prošly i s okolím celkovou revitalizací a staly se tak vyhlášeným místem

k procházkám či venčení psích miláčků. V neposlední řadě zde můžeme najít i zadumané rybáře. Všichni však jistě ocení upravené prostředí, lavičky a odpadkové koše.

Právě sem jsme se s Bartem vydali. Je známo, že mladý muž doslova miluje vodu, ale nedal ani brvou najevo, že by jej přilehlý rybník lákal víc, než je zdravo. Pěkně se usadil na lavičku a s vidinou tatranky, kterou měl záhy dostat, mi dovolil, abych udělal pár fotek. Stihli jsme dvě! Najednou hup, a Bart byl ve vodě! Zatoužil po osvěžení, a jak to má nejraději, zcela nečekaně a oblečený. No, a já? Já skočil za ním!

Naštěstí tam byla jen metrová hloubka a záhy jsme se po příkrém okraji rybníku vydrápali zpět na břeh. Bartoloměje lákala na lavičce ležící tatranka, mě pro změnu popoháněla zvesela pronesená slova přihlížející milenecké dvojice: „Ale, pánové, tady je zákaz koupání...!“

Situace to pro nezasvěcené byla věru komická, my však po „dobrovolně nedobrovolném“ smočení v kalných vlnách byli rádi za

sluneční paprsky a možnost krátkého odpočinku. Poté jsme se vydali směrem k vodárně, kde jsme cestou tramvají a procházkou parkem s in-line bruslaři naši výpravu ukončili. Sice předčasně, než jsme původně měli

v plánu, přesto obohaceni o nové zážitky. Přinejmenším o pocit, jaké to je, když se z vás za bílého dne stane hashrman...

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Letošní Noc snů ostravské Zoo

Ostravská zoologická zahrada ani letos neporušila tradici a ve spolupráci s Hitrádiem Orion, Kruhem přátel Zoo Ostrava a Canisterapie Ostrava zorganizovala nejen pro naše klienty každoroční večerní návštěvu zahrady s názvem Noc snů. Letošní, již 15. ročník této krásné akce pro handicapované děti, se uskutečnil ve čtvrtek 22. června a byl mimořádný i tím, že se při něm sešel rekordní počet účastníků – více než 400.

Hned u amfiteátru, kde proběhlo slavnostní zahájení, jsme si mohli nechat namalovat obrázek na ruku či obličej nebo pohladit oslíky. Pak již skupinky vyrážely na klasický okruh zoologickou zahradou začínající u plameňáků. Po cestě areálem zahrady byla připravena stanoviště s „dotykovými stoly“, kde jsme si

mohli prohlédnout a osahat např. parohy, preparovaná zvířata či jejich kůže, sloní kosti a jiné, pro nás zajímavé předměty. Čekala na nás také setkání s živými zvířaty – pohladit jsme si mohli velký počet canisterapeutických pejsků různých ras a velikostí, roztomilé králíčky a také třeba „ještěrku“ agamu. Samozřejmě vstup k malým kozám a možnost jejich nakrmení využili skoro všichni a náležitě si to užili i přes malá kamarádská trknutí.

Večerní prohlídku uzavírala projížďka safari expresem, kdy vláček projíždí louky a lesíky areálu, kde můžeme sledovat stáda různých druhů kopytníků. Safari v současné době obývá bezmála stovka zástupců africké a asijské fauny. I když jsme současně s přicházející nocí neviděli všechny, velká část zvířat přicházela blíže k projíždějícímu vláčku, aby si i ona prohlédla večerní návštěvníky, byl to každopádně ohromný zážitek.

Text a foto: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Loučení na Syllabově

Nestává se zase tak často, aby obyvatelé domků Čtyřlístku měnili svá bydliště. Většinou bydlí se svými spolubydlicími už drahně let a v „tetách“ a „strejdech“ vidí své nejbližší, kteří jim dávají tolik potřebnou lásku a pocit bezpečí. Občas však zasáhne osud, jako u bezmála sedmnáctiletého Lukáše z Domku Syllabova, kterého si bere do poručenské péče jeho teta.

Jistě jste znali toho pohybově nadaného chlapečka, který všechny mnohokrát okouznil

na vystoupeních ve Všech barvách duhy, určitě jste jej vidávali i na nejrůznějších jiných akcích, kde si každého hned získal svou bezprostředností... Vyrostl z něj mladý muž a můžeme být hrdi, že i díky nám, pracovníkům a pečovatelům, mu byly už od malička vštěpovány ty nezákladnější zásady soužití s ostatními, takže na příchod do nové rodiny může být připraven. Doufejme, že svou šanci nepromarní.

Koncem června jsme se s ním v domečku v Syllabově ulici všichni rozloučili a věříme, že na léta strávená ve Čtyřlístku bude Lukáš určitě rád vzpomínat. Přejme mu, ať je v nové etapě svého života spokojený, ale nezapomene i na ty, kteří po dlouhou dobu byli jeho rodinou.

Text: **MARTIN POBOŘIL**

Fota: **ANTONÍN TRUCLA** a autor.
Domov Jandova

Naše toulky (nejen) s Martinem Pobořilem...

Marlenka byla naše...

Kdo by neznal Marlenku, jejíž výrobky dnes znají bezmála v 52 zemích celého světa! Již dvacet let se s jejími medovými pochoutkami podle staroarménské rodinné receptury můžeme setkávat nejen v lískovecké výrobně ve Frýdku-Místku, kam lze přijet na řízené prohlídky spojené s ochutnávkou, ale třeba i v podnikové prodejně či kavárně.

Nejinak tomu bylo i v předvelikonočním čtvrtku. Naše „výprava“ ve složení Marek, Gabriel a Filip, ale i Miška, Stáňa a Martin, vzala

Marlenku útokem. Komentovaná prohlídka byla velice zajímavá, přesto musíme přiznat, že daleko víc nás zaujalo úvodní slovo spojené s videoprojekcí, ale především ochutnávání těch NEJ laskomin, jaké si jen umíte představit. Osvěžila nás i výtečná káva či neobyčejně dobrá ovocná limonáda, kterou Marlenka uvádí na trh jako svou další novinku. Po skončení prohlídky a degustaci jsme navštívili podnikovou prodejnu, kde jsme „provětrali“ naše peněženky – kdo by však odolal vystaveným výrobkům, z nichž mnohé v ostatních obchodech ani neuvídíte...?

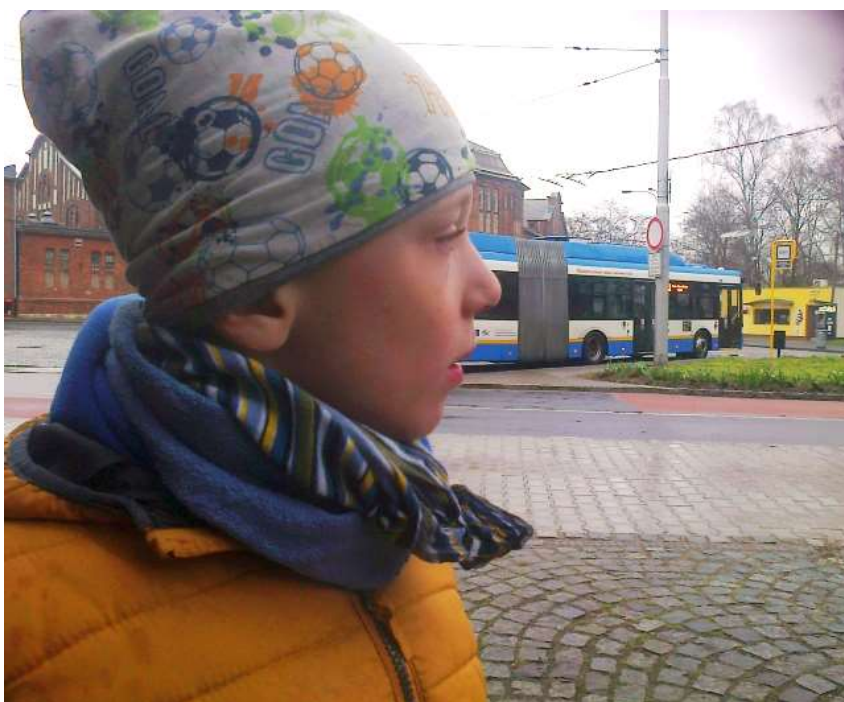
Cesta do Marlenky se opravdu vydařila a ještě dlouho na ni budeme vzpomínat. Přinesla nám totiž zážitky, na které se nezapomíná. A právě i díky nim se pánové Marek, Gabriel a Filip mohou v našem Domku Jandova opravdu cítit jako doma.

Text: **MARTIN POBOŘIL**

Domov Jandova

Foto: **STANISLAVA ANGEROVÁ**

Domek Jandova

Projeli jsme Ostravu

Stalo se již tradicí, že dnešní děti znají přepravu auty či letadly, ale autobus, vlak nebo vozidla městské hromadné dopravy jsou pro ně vzácností. Nejinak je tomu i u malého Kryštofa z Domku Syllabova. Proto jsme se rozhodli zkrášlit mu jedno pošmourné a deštivé dubnové odpoledne vyjížděnkou do Michálkovic.

Kryštof je ukázkové dítě dnešní doby, které sice ovládá nejrůznější zvukové hračky, ale jízdu po Ostravě v autobusu, trolejbusu nebo tramvaji příliš nezná a je pro něj více než lákavá. Právě to jsme si ověřili cestou do Michálkovic, kam jsme dojeli třemi spoji – autobusem, trolejbusem a posléze ještě jedním trolejbusem. Celou cestu v dopravních prostředcích doslova hlтал vše kolem sebe, obličej přilepený

k oknu... Měl opravdu nevýslovnou radost a bylo znát, že se jízdy nemůže nabažit, přestože jej čekala ještě cesta zpět. Zvenku jsme si prohlédli i Důl Michal, národní kulturní památku, známou mj. pro stále fungující parní stroj z roku 1903, který si možná Kryštof prozkoumá, až bude mnohem starší...

Stejně jako u ostatních dětí platilo, že vždy po vystoupení z vozu začal i Kryštof „vyvádět“,

jako by se bál, že už nikdy nepojede. Nejen on potřebuje ujištění, že absolvovaná cesta rozhodně nebyla poslední. Proto se těšíme na

další cesty za poznáním – „adeptů“ z Domku Syllabova je více než dost...

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Za ostravskými mosty

Když se řekne Odra, Ostravice, Lučina a Opava, mnozí si hned představí řeky, které protékají naším městem.

Ty hloubavější však jistě napadne, kolik mostů se jen na území Ostravy musí přes tyto vodní toky klenout...

Těžko bychom je spočítali – vždyť k těm nejznámějším, jako jsou třeba most Miloše Sýkory z roku 1914 či most Pionýrů (1959, po explozi v roce 1976 postaven a roku 1986 otevřen most nový), patří i bezpočet můstků a lávek, které jsou rozprostřeny po celém městě, a to i tam, kde žádné řeky, říčky či potoky netečou.

Spolu s Jirkou z Domku Syllabova jsme si v památný den osvobození Ostravy, totiž 30. dubna, prošli opravdu dlouhou trasu a byli jsme překvapeni, kolik menších či větších mostů jsme cestou viděli, nafotili, přešli. Začali jsme u „Sýkoráku“ (první zmínka o jeho dřevěném předchůdci je z roku 1450, ve 30. letech 19. století byl postaven nový elegantní dřevěný most, ten byl v letech 1851-1886 nahrazen řetězovým mostem a posléze v letech 1887-1913 novým ocelovým Říšským mostem), po němž jsme přešli na slezskou stranu města.

Pak jsme se upraveným nábřežím vydali směrem k Slezskoostravskému hradu a cestou míjeli nejen rekonstruované pilíře bývalé

secesní lávky, ale i oblíbenou lávku Hradní. Poté jsme prošli pod mostem Frýdecké ulice, přešli moderní lávku přes Lučinu a vykračovali si to dále podél břehů Ostravice směrem na Vratimov.

Nevěřili jsme, kolik mostních konstrukcí cestou ještě mineme, abychom po jedné z nich přešli zpět na Moravu a přes rozestavěnou oblast Karoliny došli až do Domu knihy v centru města, kde jsme v místní kavárně - před cestou zpátky domů - dnešní výpravu oficiálně ukončili. Už teď se těšíme na naše další cesty za poznáním!

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Honění krále ve Lhotce

V sobotu 27. května odpoledne jsme s klientkami z Domku Lhotka navštívily tradiční lidovou slavnost ve Lhotce - „Honění krále“, která se tady slaví od roku 1976. Podnětem k tomuto místnímu zvyku byla údajná historická příhoda z dob třicetileté války „chycení švédského krále ve slepém rameni řeky Odry“.

S touto lidovou tradicí, která má ve Lhotce mnohem hlubší tradici, než je druhá polovina 70. let, je však spojeno více pověstí. Jiná totiž praví, že Honění krále je spojeno s lidovými hrami, jimiž byla i Jízda o fojtství. Fojetem se totiž měl stát nejlepší z pasáků koní, kteří náleželi k panskému dvoru v Zábřehu u Vítkovic. Tito koně byli každé tři roky chytáni, proháněni je chlapci (přerajtovali) a pak závodili: „*Take závody, kery ten kuň nejlepší polečí, ten že budže tym kralem...*“ Tak praví zápis ve lhotecké kronice.

V průběhu času se samozřejmě slavnost proměňovala, jak ji popsal i Těšínský kalendář

z roku 1935, který lze rovněž dohledat na webových stránkách městské části Ostrava-Lhotka. My jsme se vydaly s klientkami na slavnost Honění krále i v letošním roce a spolu se stovkami lhoteckých obyvatel jsme se těšily na bohatý program tohoto dne.

Zahájil jej krojovaný průvod dívek ve slezských krojích, mladých mužů na koních, muzikantů, představitelů obce a dalších občanů Lhotky, mezi nimiž nechyběla ani naše skupinka z domečku Lhotka a společně s nimi jsme mířily na obecní fotbalové hřiště. Na tomto „závodišti“ se jezdci odebrali na místo, kde je ještě čekaly poslední přípravy k jezdeckému klání. Děvčata dle tradice přišla jezdecke požádat, aby jim chytli krále. Chlapci se samozřejmě vždy nechají uprosit a teprve pak se chystají k závodu. Na konci závodišť je do země zaražena tyč, na níž je volně zavěšen šátek. Úkolem jezdců je zmocnit se šátku. Dvě jízdy jsou zkušební. Králem se stává ten, komu se ve třetí jízdě podaří šátku zmocnit. Následuje jeho korunovace, král připevní kytici pro něj připravenou své vyvolené královně, kterou si zvolí z dívek, tvořících jeho družinu. Ta má potom povinnost uhostit celou družinu a pak už probíhají společné oslavy s bohatým programem.

Stejně jako v loňském roce při této události nechyběla ani letos naše hudební skupina Rytmy, která nás opět výborně reprezentovala. Přišly jsme jim zatleskat i my s našimi klientkami a báječně jsme si užily celé odpoledne, které se nám všem moc líbilo.

Text a foto: **PAVLA HUBERTOVA**
Domov Barevný svět – Domek Lhotka

Opět v jeskyni

Není tomu tak dávno, co jsme společně navštívili malebnou solnou jeskyni v Ostravě-Svinově. Pro velký úspěch jsme si návštěvu v pohádkovém prostředí v květnu zopakovali.

Čtyři mladí muži z Domku Jandova si na vlastním těle i duši vyzkoušeli blahodárné účinky této osvědčené terapie. Filip, Antonín a Gabriel podle svého momentálního rozpoložení měnili svá stanoviště, přecházeli z lehátka na podložku a svými zvědavými rukama ohmatávali krápníkový povrch jeskyně. Erik sice většinou ležel, ale o to intenzivněji vnímal stylovou relaxační hudbu, světelné efekty i taktilní doteky svého doprovodu.

Víme, že se dopolední hodinka pánům opravdu líbila, a věříme, že příjemně obohac-

ný den byl jen pomyslnou perličkou náhrdelníku, který se skládá z mnoha a mnoha podobných perliček.

Text: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova
Foto: **MARTINA MÜLLEROVÁ**
Domek Jandova

Na Staré střelnici

Možná jste už slyšeli o Staré střelnici... Bývalo to výletní místo mnoha Ostravanů v dobách, kdy neexistovala Zoo a Bělský les byl opravdovým lesem. Nacházela se přibližně v místech, kde dnes na moravské i slezské straně, poblíž loděnice u pravého břehu řeky Ostravice, stojí opravená schodiště, která přibližně v letech 1910 – 2000 spojovala ocelová lávka pro pěší. Právě na slezskou stranu proudily z centra za hezkého nedělního počasí davy lidí. Někteří se pak občerstvili v restauraci Stará střelnice (postavená v roce 1852, její třetí podoba demolována po r. 1945, pozn. aut.), jiní využili tenisové kurty, další pak třeba koupaliště (1906 – 1919) nebo se zaposlouchali do koncertů hornické hudby.

Fotbaloví nadšenci jistě pamatují, že právě v oblasti Staré střelnice, tedy v místě, kde dnes stojí násep později vybudované Frýdecké ulice, stálo od roku 1934 až do roku 1958 škvárové hřiště s dřevěnými tribunami pro až 33 tisíc diváků. Právě tam poprvé působil FC Ba-

ník (tehdy ještě pod názvem SK Slezská, pozn. autora, než se v roce 1959 přemístil na nový stadion na Bazalech.

Nám nedalo, abychom si se Sárou a Jirkou z Domku Syllabova toto pověstné místo ostravské historie, které už dávno zavál čas, připomněli alespoň menší květnovou procházkou nábřežím, pohledem na základy a schodiště demontované lávky a posezením v příjemném venkovním prostředí u loděnice. I dnes má toto místo něco do sebe a nás může jen těšit, že po letech úpadku zase roste do krásy, o čemž opět svědčí davy lidí na kolech, kolečkových bruslích či jdoucích jen tak s věrným psím přítelem...

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Kryštof na Zárubku

Zárubek je mezi Ostravany místo sice známé, ale dnes už naprosto na okraji zájmu, i když má velký potenciál, protože leží poněkud „bokem“, přesto poblíž městského centra. Celá oblast svádí k procházkám, ale jen

zasvěcení vědí, že zde dříve stával Důl Zárubek (dříve Hermenegild, pozn. aut.) a minimálně tři dělnické kolonie s bezmála sto dvaceti přízemními domky z let 1850 a 1860. Staveb na Zárubku najdeme povícero, ale hlavní dominantu, samotný důl s těžní věží, vysokou 37 metrů, byl odstřelen a následně srovnán se zemí v roce 1998, tedy rok po posledním sfárání.

Spolu s Kryštofem z Domku Syllabova jsme si jedno červnové odpoledne celou oblast alespoň prošli a kolem Slezskoostrovského hradu a před Hradní lávkou se dostali až na Černou louku. Tam nás přivítalo bohaté občerstvení pod širým nebem a na lehátkách a lavičkách i zasloužená chvilka pro odpočinek.

Cestou domů v prostředcích MHD jsme už měli možnost i rozjímat. Kryštof jistě o tom, co

snědl, vypil a čím jel, já pro změnu o tom, jak mnohdy neuváženými kroky přicházíme o kulturní dědictví. Je třeba je chránit a pečovat o ně, aby se jím mohly kochat i generace Ostravanů, kteří tu budou žít po nás...

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Mladí muži v zoo

Návštěva zoo nepotěší jen málokoho a pánové Gabriel Macko a Filip Rajnoch z Domku Jandova nás v tomto všeobecně rozšířeném názoru ještě utvrdili. V úterý 9. května jsme si den zpříjemnili půldenním pobytem v tomto „zvířecím ráji“ ve Slezské Ostravě a znovu si tak dokázali, jak nepřekonatelným

„nástrojem terapie“ zvířátka jsou, když i pan Gabriel překonal svůj strach a odvážil se za slonem do jeho obydlí...

Spolu s kolegou si prošli většinu expozic zahrady, aby nakonec své unavené tělo občerstvili v jednom z mnoha stánků, které zoo nabízí...

A my si už jen můžeme připomenout, že mezi nejstarší zoologické zahrady se řadí ty ve vídeňském Schönbrunnu (1752), v Paříži (1789) či Londýně (1828), kde byl i poprvé použit termín zoo. Nejstarší zoologickou u nás je ta v Liberci (1919).

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Chráněnka na výletě...

Na sváteční sobotu dne 1. května jsme si s klienty naplánovali výlet do ostravské zoo. Ten den bylo opravdu krásné počasí již od samého rána, takže jsme se všichni těšili, že po snídani vyrazíme. Cestu jsme naplánovali místní autobusovou a trolejbusovou dopravou tak, abychom byli před branami zoologické zahrady co nejdříve.

Již v trolejbusu si klienti špitali, na co se chtějí podívat nejdříve. Před zoo jsme zjistili, že nejsme jediní, kteří se chtějí podívat na zdejší paviány v pavilónu opic. Čekání ve frontě na vstupenky jsme si krátili povídáním a plánováním prohlídky.

Po vstupu jsme se vydali po značkách, směřujících k různým pavilónům a ohradám tak, abychom žádnou nevynechali. Usoudili jsme, že ostravská zoo je velmi hezká a zvířátkům, majícím spokojené výrazy, se v ní žije zajisté velmi dobře. Po jednom z okruhů jsme

si všichni dali i něco dobrého k obědu. Menu ve zdejší restauraci s vyhlídkou na ohrádky se zvířaty, bylo velmi pestré. Klienti měli opravdu z čeho vybírat: od masitých, zeleninových až po sladké pokrmy. S plnými bříškami jsme se vydali na další okruh, tentokrát ten za paviány. Bylo to tam také moc hezké.

Při zpáteční cestě si děvčata pořídila na památku náušnice z peříček, které vyráběly děti ze základní školy a výtěžek věnují na péči o místní zvířata. Ani někteří pánové nevyšli zkrátka: dva z nich využili projížďku na vodním skútru v napuštěném bazénu. Oba měli na konci projížďky spokojené výrazy.

Odpoledne se chýlilo ke konci a v nohách jsme měli všichni pár set metrů, a proto jsme se domluvili, že na zpáteční cestu využijeme vláček s vyhlídkovou jízdou. No, to bylo něco! Všechna ta zvířata vidět za jízdy, to bylo skoro jako na Safari!

Po návratu domů jsme si ještě všichni vyprávěli zážitky a uznali jsme, že to byl velmi vydařený den. Doporučujeme všem!

Text a foto: **MAREK ZLÝ**
a **KATEŘINA JEDLIČKOVÁ**
s kolektivem klientů Chráněného bydlení
Thomayerova

Sára v Přívoze

Poslední květnový den byl ve znamení cesty za poznáním jednoho z nejkrásnějších, avšak poněkud zanedbaného koutu Ostravy, Přívozu. Alespoň jeho centrální část jsme si prohlédli spolu se slečnou Sárou z Domku Syllabova.

Všeobecně se ví, že na vzhledu historické části Přívozu má největší zásluhu vídeňský architekt a malíř Camillo Sitte (1843-1903), který na žádost přívozkých radních v roce 1893 vyprojektoval územní plán celé čtvrti. A pak se začalo stavět! Náměstí s kostelem, fara, radnice... To je jen část staveb, které nás dodnes okouzlují svou převážně secesní architekturou. I když mnohé z domů byly nenávratně zničeny, jiné prošly náročnou rekonstrukcí nebo na ni ještě čekají.

Nejvíce času jsme však věnovali přívozkému hlavnímu nádraží (postaveno v roce 1847, nová stavba roku 1893 a zatím poslední podoba nádraží pochází z roku 1975 – pozn. aut.). Pojízdné schody jsme sice minuli bez povšimnutí, zato jsme si

bohatě užili cest prosklenými výtahy a díky nim jsme měli možnost shlédnout z oken spojovací chodby celý nádražní prostor. Na nástupišti jsme zhlédli davy čekajících lidí a příjezdy i odjezdy vlaků. A když jsme se podívali nahoru, nad našimi hlavami jsme viděli odpočívající holuby, důkaz těsného sepetí techniky s přírodou. Sára všemu radostně přihlížela, ale nejvíce radosti v ní stejně vyvolala návštěva bistra...

Cesta za poznáním se i díky příjemnému počasí opět vydařila a my se už můžeme jen těšit, jak bude celé nádraží i s okolím vypadat po roce 2028, kdy má začít tolik očekávaná přestavba ostravského železničního uzlu, jejímž výsledkem prý bude i nová odbovovací hala s podchody k nástupištím.

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Dobří holubi se vracejí

Nic proti holubům, ale na mysli máme mladé muže a slečny z Domku Syllabova a Domku Jandova, kteří se po čase vrátili do míst, kde jsme všichni strávili jeden z nejpovedenějších výletů vůbec, totiž do Luhačovic.

Samotné Luhačovice jsou se svými pěti tisíci obyvateli městem teprve od roku 1936. Leží asi 16 km od krajského města Zlín a do povědomí mnoha návštěvníků vešly hlavně svými minerálními prameny, z nichž nejznámější je pověstná Vincentka. Ne nadarmo jsou Luhačovice největšími lázněmi na Moravě a

sjíždějí se sem zejména lidé s nemocemi dýchacího ústrojí, trávení a s obezitou.

V pondělí 19. června jsme do tohoto překrásného lázeňského města zavítali také my z Domova Jandova. Počasí nám přálo, a tak jsme doslova „prošmejdili“ jeho nejrůznější zákoutí. Nebudeme nalhávat, že jsme minuli bez povšimnutí zmrzlinový stánek, kiosky s občerstvením či v době oběda i restauraci, ale je třeba dodat, že jsme ochutnali i samotný symbol městečka - Vincentku. Nechutnala nám ani trochu, ale říká se, že co je zdravé, nemusí být i dobré...

Výlet se vydařil a nás může těšit, že se po čase viděli nejen naši „mlaďoši“ z obou domečků (Syllabova a Jandova), ale i „tety“. Společná akce byla takovou první vlašťovkou po ukončení transformačního procesu a věříme, že holubi se budou vracet i nadále, tentokrát pro změnu někam jinam.

Text: **MARTIN POBOŘIL**

Domov Jandova

Foto: **IVANA KUPKOVÁ**

Domov Jandova - Domek Syllabova

Jirka na vysoké

Areál Za Smyčkou poblíž zastávky MHD Výstaviště byl dlouhá léta pouhým zanedbávaným koutem, který navazoval na oblast Černé louky. Ti „zkušenější“ pamatují, že tam kdysi dávno stával autodrom s elektrickými autíčky nejen pro děti, později se poblíž rozprostíralo Miniuni se svými zmenšeninami proslulých světových staveb. Kdo neměl opravdový důvod, dále do neprobádaných křovisek a náletových dřevin nezavítal.

Jiří z Domku Syllabova to nezažil, a tak nemůže porovnat, jak hodně se celé území za posledních několik málo let změnilo. Na ploše čtyř hektarů vyrostly v letech 2020 – 2023 dvě univerzitní budovy Ostravské univerzity za bezmála 1 miliardu korun. Kampus (tj. areál vysoké školy, pozn. aut.) dostal název City Campus a v podzemí jedné z budov našlo své zázemí i veřejné parkoviště pro 155 automobilů.

Upravené je i okolí. Věvodí mu zeleň, kvalitní dlažba, ale třeba i Lavička Václava Havla. Jirku však nejvíc zaujala univerzitní stavba, která je zasvěcená především sportu. Hned „objevil“ venkovní schodiště, kterým jsme se vydali až na samotnou střechu. Je oplocená, a tak není čeho se bát. Střešnímu oválu dominuje běžecká dráha, ale

nás zaujal především neotřelý výhled na celou Ostravu. Je jasné, že se zrodila další dominanta našeho města, která se sice pro svůj „technický“ vzhled mnohým nezamlouvá, ale na

druhé straně právě proto do Ostravy patří. Každopádně „vysoká“ se Jirkovi líbila, a tak sem určitě zase někdy zavítáme znovu.

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**

Lukáš na lavici

Lukáš na lavici. Lukáš na lavičce. Lukáš na lávce. C je správně! Dovolili jsme si trochu pohrát s významy jednotlivých slov, která i přes svou podobnost vždy znamenají něco jiného, abychom nakonec došli k závěru, že Lukáš nebyl na lavici, jak hlásá titulěk článku, ale na lávce.

A to ne jen tak ledajaké! Za poměrně krátkou dobu vyrostlo další „dítě“ architekta Josefa Pleskota, který velkou část své tvůrčí práce zasvěcuje Ostravě a její Dolní oblasti Vítkovice, totiž lávka pro pěší a cyklisty, vedoucí z Dolní oblasti Vítkovic přes kolejště a řeku Ostravici až na slezskoostravský břeh. V délce 550 metrů a šířce 4 metry musí každého doslova okouzlit svými ladnými tvary, přitom však robustností a citlivým zakomponováním do veskrze průmyslové krajiny.

Jen pár dní po jejím otevření, kdy mostní dílo ještě „vonělo novotou“, jsme si lávku s Lukášem z Domku Syllabova společně prošli, přešli z Moravy do Slezska a po navazující cyklostezce si to přes dva kilometry vykračovali směrem k Hradní lávce. Po ní jsme opět přešli na moravský břeh a svou pouť zakončili na Černé louce. Ve stínu stromů, za zvuků džezové hudby, jsme se uvelebili do látkových lehátek a bohatě se občerstvili z mobilních stánků, které tam teď během léta fungují, aby zpříjemnily volné chvíle všem návštěvníkům.

Naši „snídani v trávě“ jsme pojali vskutku velkoryse... Lukáš totiž odchází jinam a Do-

mek Syllabova bude navštěvovat už jen jako host. Ať si s sebou odnáší hlavně ty příjemné vzpomínky a nezapomene, kolik zajímavých míst či událostí zažil!

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**

Domov Jandova

Cesta do pravěku...

V sobotu dne 17. června jsme společně s klienty Chráněného bydlení Thomayerova navštívili nedaleký Dinopark v Orlové. Bylo hezké, slunečné počasí, a tak jsme se všichni těšili na společně strávený den.

Cesta městskou hromadnou dopravou nám příjemně utíkala a za necelou hodinku už jsme stáli před branami Dinoparku. Po zakoupení vstupenek a projitím turniketem před námi stál a vítal nás samotný Tyrannosaurus rex, který všechny návštěvníky zval k prohlídce celého parku. Ten vypadal skoro jako ze známého filmu „Jurský park“. Nemohli jsme vynechat 3D kino, v němž se promítal animovaný film o cestování po ostrově plném prehistorických tvorů od ještěrů až po létající tvory.

Musím uznat, že 3D brýle slušely všem. Po tak náročném filmu jsme nemohli opomenout návštěvu zmrzlinárny, kde jsme se osvěžili dobrou zmrzlinou. Pak jsme se vydali k ohra-

dě, v níž se pásly živé kozy a ovce. Na nich by nebylo celkem nic zvláštního, až na jejich ne-
zvykle krásné zbarvení srsti a rohů ve tvaru spirály. Všichni jsme je obdivovali.

Směrové ukazatele nás však navedly ještě dál, a to do Dinovesnice pod kopcem, kde na nás čekaly ještě další atrakce. To už jsme ušli další kus cesty, a proto jsme přivítali odpočinek ve stínu širokého slunečníku u kávy ze zdejšího okénka. V závěru prohlídky nás čekalo to nejlepší: vláček

projíždějící Dinovesnicí a ukázka malého ještěra, který se právě probudil. Všichni měli oči navrch hlavy, když na nás ještěr nečekaně mrkl okem a vycenil zuby... Před branami u východu jsme se zvědavostí navštívili Dinosuvenýry, a vězte, že jsme neodolali nabídce a neoděšli s prázdnou.

Cestou z Dinoparku jsme se ještě zastavili na dobrý pozdní oběd, a pak už honem zpátky na autobus směr Ostrava. Vraceli jsme se v pozdních odpoledních hodinách s hezkými zážitky a spoustou vzpomínek. Těm, kteří ještě v Dinoparku v Orlové nebyli, vřele tuto návštěvu doporučujeme.

Text a foto: **KAMILA KANALOŠOVÁ**
a **MAREK ZLÝ**
Chráněné bydlení Thomayerova

Na exkurzi v pivovaru

Před časem nám majitel Heřmanického pivovaru nabídl možnost exkurzí pro naše klienty v tomto nevelkém, ale oblíbeném pivovaru a výhledově snad i jiné možnosti spolupráce s naší organizací. Po domluvě se sládkem pivovaru, panem Pavlem Suderem, jsme se dohodli na několika červnových termínech možných exkurzí, kterých využili dvě skupiny zájemců z chráněných bydlení Čtyřlístku.

První skupina zájemců o exkurzi v Heřmanickém pivovaru se sešla v úterý 27. června před restaurací Beseda, jejíž je pivovar součástí. Jednalo se o klienty z Chráněného bydlení Letní a Jirku Lukovského z domku Kanczuckého.

Privítal nás příjemný pan sládek a hned na začátku nám natočil do kryglíků vzorek jejich jedenácti stupňového piva. K tomu nám začal povídat o tomto oblíbeném chmelovém produktu a přiblížil nám, jak se vlastně pivo vaří. Dozvěděli jsme se, že to není nic jednoduchého, neboť proces přípravy a výroby tohoto tradičního českého nápoje trvá celých pět týdnů, než má pivečko tu správnou chuť.

Dozvěděli jsme se mnohé nejen o výrobě, ale také o klasických surovinách, z nichž se nejen heřmanické pivo vaří nebo o surovinách netradičních, ze kterých se vařit mohou (třeba jako zdejší speciality - smrkové pivo, borůvkové pivo apod.). Vyzkoušeli jsme ještě také nedozrálé pivo černé a „tekutinu“ na začátku zrání, která je ještě bez alkoholu.

Pro všechny z nás to byl nevsední a zajímavý zážitek, který by si určitě neměli nechat ujít ani další případní zájemci. Některé sice může odradit fakt, že exkurze v pivovaru jsou placené (pro nás se slevou), ale za ten zážitek to určitě stojí...

Text a foto:
**VLADIMÍRA
KALOČOVÁ**

V Semilech naposledy...

Ve dnech 18. - 20. dubna se v Semilech uskutečnil již 25. ročník festivalu „Patříme k sobě“. Krásná událost s dlouholetou tradicí, na níž ani letos nemohla chybět naše skupina Rytmy. Tento ročník byl však bohužel zároveň i ročníkem posledním, a tak jsme byli svědky mnohem větších emocí ze strany diváků i účinkujících, než v předchozích letech.

Do Semil jsme naštěstí přijeli s dostatečným časovým předstihem, a tak jsme mohli hned vyskočit na pódium ke zvukové zkoušce na večerní koncert. Pak jsme se vydali na horu Kozákov - nejvyšší vrchol Českého ráje, kde už na nás čekaly útulné pokojíčky v Riegrově chatě. Zavítali jsme tam již potřetí a moc jsme se těšili na naše „staré známé“. Manželka správce chaty, paní Liduška i veškerý zdejší personál jsou prostě skvělí a vždy nás vítají s otevřenou náručí.

V úterý už na nás čekal slavnostní Gala koncert v kulturním domě Golf v Semilech. Závěrečným vystoupením byly naše bubny a tak jsme mohli přispět k atmosféře koncertu našimi „virgly“ (vířením bubnů – pozn. red.) při

slavnostním poděkování organizátorkám festivalu z rukou starostky města Semily a dalších přítomných hostů. Večer byl zakončen krásným ohňostrojem.

Pak už nás čekala jen přeprava zpátky na Kozákov. O tu se museli postarat organizátoři, a tak jsme byli postupně převáženi auty semilského úřadu. Ráno jsme nemohli moc dlouho vyspávat, protože další naše vystoupení se uskutečnila v Lomnici nad Popelkou. Rychle

posnídat, obléknout koncertní oblečení a vyrážíme směr Lomnice. Naše dvě vystoupení v místním divadle pro děti ze základních škol měla opět úspěch. I když náš repertoár rozšiřujeme a máme dost nových „hitů“, několik let stará hitovka Sofia se vždy líbí nejvíc. Pár hlášek od dětí: „Moc jste se mi líbili, i všechny písničky, ale ta Sofia byla nejlepší!“ Nebo: „Paní, můžeme si dát placku?“ a nastavená ruka. Když jsme si plácli, chlapec

podotkl: „*Jé, já si plácl s celebritou!*“ Děti jsou krásně bezprostřední a jejich reakce nás vždycky pořádně nabijí energií k dalšímu konání.

Oběd na nás čekal opět v místě ubytování, a i když to byl docela časový pres, stačili jsme využít možnosti vystoupat na rozhlednu Kozákov. Samozřejmě, že nahoru vyrazila jen skupinka fyzicky zdatnějších „rytmáků“ a odvažnějších jedinců. Naštěstí mlha, která nás na Kozákově provázela v předešlých letech, se tentokrát neobjevila, takže něco málo panoramat Českého ráje vidět bylo. Ale vítr nám radost z výhledu trochu kazil a donutil nás, abychom se na vrcholu rozhledny příliš nezdržovali. Ale i tak jsme si museli pospíšet, protože brzy odpoledne už začínala diskotéka pro účastníky festivalu v semilském Golfu. Maličko jsme si zatančili, „hodili řeč“ se starými známými a před 17. hodinou náš autobus opět šplhal po serpentýnách směr Kozákov. Čekala na nás výborná večeře, převlékli jsme se a vyjeli opět - směr Semily. Tentokrát do místního kina, kde pro nás pořadatelé připravili promítání filmu Princ Mamánek. Ještě před projekcí se uskutečnilo slavnostní zakončení festivalu. Nejen jeho letošního 25. ročníku, ale ukončení celkové. Emocemi nabitá atmosféra a nekonečný potlesk publika jako poděkování organizátorkám za obětavost, nadšení a vše ostatní, co za celá dlouhá léta pro zdárný průběh festivalu udělaly – to vše rozvíbrovalo stěny kina. Do postelí jsme se dostali opět až v pozdních večerních hodinách. Unavení, ale spokojení a šťastní.

Ráno jsme si museli maličko přivstat, abychom si stačili sbalit cestovní tašky a kufry. Po snídani a srdečném rozloučení s personálem Riegrovy chaty, jsme se vydali do Turnova, kde nás ještě čekalo další – poslední festivalové vystoupení. V Turnově jsme vystupovali

poprvé a byli jsme uneseni krásným interiérem místního městského divadla. Na divadelním balkoně, kde jsme měli zázemí, jsme si připadali jako v pohádce. I tady jsme byli za naše výkony odměněni dlouhotrvajícím potleskem dětí a studentů v hledišti.

Se smíšenými pocity jsme odjížděli domů. Šťastní, že se pořád lidem naše bubnování líbí a zvedá je ze židlí k tanci, a smutní z toho, že něco krásného definitivně končí. Ale hlavu vzhůru, vždyť přece určitě přijdou další akce a možnosti...

Text a foto:
**VLADIMÍRA
KALOČOVÁ**

Festival Tvoříme duši v Zákupech

Ani letos jsme nevynechali festival Tvoříme duši, který se každoročně koná na nádvoří zámku Zákupy. Tento regionální projekt Českolipska letos slavil svou plnoletost – 18. ročník. Ten letošní se uskutečnil v sobotu 21. května. Naše Rytmy jsou jediným souborem přijíždějícím z velké dálky a tak náš pobyt v malebném městečku Zákupy bývá víkendový. Rádi se sem vracíme a vždy se těšíme na naše známá místa.

Na cestu jsme se vydali v pátek, hned ráno, abychom měli časovou rezervu. Jízda ubíhala plynule a nečekaly nás žádné překážky, které by nám ji prodloužily, a tak vyšla i chvílička na zastavení v městečku Doksy, abychom si mohli zajít prohlédnout vodní plochu Máchova jezera. Na koupání to ještě nebylo, ale nevádí, stejně jsme na delší zastávku neměli čas.

Od „Mácháče“ už jsme směřovali rovnou do nedalekých Zákup, kde nás již čekaly milé

paní kuchařky s večeří. Letos jsme se v prostorách sportovní ubytovny, kde každoročně přebýváme, měli setkat i s jinými ubytovanými. Překvapením pro nás bylo, že sem přijely ženy ze Lhotky u Frýdlantu nad Ostravicí, a tak jsme se v jedné budově sešli sami Moraváci. Večer jsme ještě zvládli procházku a kofolku a pak už jen zalehnout.

Dopoledne jsme si zopakovali repertoár a vyrazili do Penzionu Pod zámek, kde jsme měli objednanou polévku. A pak hurá na zámek, kde krátce po poledni začínal letošní festival Tvoříme duši. Opět jsme zhlédli spoustu krásných vystoupení souborů a kroužků hudebních i tanečních – od malých dětí až po dospělé, od mažorettek, diskotanců, bříšních tanců, country tanců až po tance historické. Zazpíval nám také nevidomý zpěvák Radek Žalud, který byl před lety hostem našeho koncertu Všechny barvy duhy a další účinkující. Na naše vystoupení přišla v programu řada přibližně v jeho polovině a opět bylo velmi úspěšné. Publikum si dokonce vyžádalo i přidavek. Všem se líbila nejen naše nová trička, ale i ostravská skladbička Chachar z Ostravy. Abychom připomněli, že jsme i fandové sportovní a pečlivě sledujeme probíhající mistrovství světa v hokeji, připravili jsme ještě hudební „tečku“ v podobě skladby hokejové. Tady dostal prostor hlavně Jirka Mucha a v dresu Vítovic si zahrál hokej na zámeckém nádvoří.

Prostě opět povedená akce. Naši bubeníci vše zvládli na výbornou a velký potlesk byl toho důkazem. Večer už jsme si zažili s pocitem dobře odvedené práce na pivečko, kofolku nebo džus.

Ráno jsme se domluvili, že i tentokrát cestou někde chvíli zastavíme a prohlédneme si nějakou zajímavost či památku. Letos padla volba na zříceninu hradu Zvířetice, který se nachází nedaleko Bakova nad Jizerou. Počasí nám přálo a sluníčko zalilo toto opravdu krásné místo. Prohlédli jsme si zbytky hradu, pořídili nemálo fotek a skupinka našich odvážlivců v čele s Jitkou Šefránkovou si vyšlápla do výšin – až na hradní věž. A pak už honem domů - směr Ostrava...

Text a foto: VLADIMÍRA KALOČOVÁ

Retro víkend na severu Čech

Letos jsme naše pravidelné výjezdy rozšířili o účast na pěveckém, divadelním a tanečním festivalu „Za ruce“, který se konal v sobotu 3. června v amfiteátru Městských sadů v Ústí nad Labem. Vzhledem ke vzdálenosti mezi městy Ostrava a Ústí nad Labem, to byl pro naše bubeníky opět výjezd třídenní.

Naším dočasným útočištěm na severu Čech se stal Autokemp Chabařovice a tak do našeho čtyřlístkového autobusu nastupovali pouze „odolní jedinci“. A aby se hned po ránu něco dělo, to zajistil Dominik, kterému se podařilo šokbrtnout již při cestě k autobusu, a tak

nastupoval s krvácejícími koleny a odřenou rukou. Kamarádsky mu pomohli Petr a ostatní kluci čekající u Ferony, kteří mu ještě před příjezdem autobusu poskytli „první pomoc“ ovázáním kolena.

Cesta byla dlouhá, ale opět jsme měli štěstí na hladký a klidný provoz. První zastávka byla na Rohlece – tady jsme se těsně minuli se zájezdovým autobusem našich zaměstnanců, kteří se vypravili na poznávací víkendový zájezd do Jižních Čech s cílem v bavorském Berchtesgadenu. Škoda, chybělo pár minut a mohli jsme se i potkat a ne jen si navzájem zamávat. V Chabařovicích už jsme byli očekáváni. „Nafasovali“ jsme povlečení a klíče od dřevěných chatek. Někteří z nás se stihli ještě před večerí smočit v místním rybníce - koupališti a skoro všichni jsme se po večerí šli projít do blízkého okolí. Vždyť byl krásný den a večer taky nebyl k zahození. Bohužel se rychle ochladilo a tak jsme šli brzy pod peřiny.

Ráno nastalo velké vaření kávy, snídaně a ještě jsme stihli krátkou zkoušku tzv. „na sucho“ – bez bubnů jen s pleskáním do kolen

a vyrazili jsme směr Ústí nad Labem, kde v 11 hodin festival začínal. Hned první bod programu bylo vystoupení našich kamarádů, skupiny Lucarino Dance. Při jedné ze skladeb jsme jejich taneční choreografií doprovodili našimi bubny. Pak jsme měli delší pauzu – naše vlastní vystoupení bylo plánováno až na patnáctou hodinu. Mohli jsme si proto vychutnat i milého hosta festivalu – Milana Peroutku, který je nejen skvělým muzikálovým zpěvákem, ale i milým a sympatickým člověkem. Samozřejmě, že jsme si nenechali ujít ani jeho autogramiádu a společné foto. Jinak jsme mohli brouzdat parkem, vyzkoušet různé sportovní hry, prohlédnout si výrobky v nemalém

množství prodejních stánků, navštívit stanoviště policie ČR či fotokoutek. Sluníčko svítilo, stromy parku dávaly příjemný stín. V 15 hodin jsme natěšeně nastoupili na podium historického a krásného amfiteátru a rozbubnovali celé okolí. Velký potlesk potěšil naše srdíčka a byli jsme rádi, že si někteří z diváků i zatančili.

Po návratu do kempu jsme měli ještě chvilku času před večerí, a tak si někteří šli poslechnout koncertík místní kapely před restaurací koupaliště (v sobotu tam pořádali Dětský den s večerním programem). Hráli staré i novější hity, které většinou známe. Tož jsme ještě pozpívali a potančili. Po večerí nás čekala ještě jedna milá povinnost: už v pátek jsme slíbili personálu kempu a restaurace, že jim zabubnujeme. Po odjezdu kapely jsme přinesli naše nástroje do útrobu restaurace. Ozvučení byla rychlá improvizace – notebook šéfové restaurace a menší reproduktor, proto jsme to nemohli „rozpálit“ naplno. Ale i tak byli posluchači nadšení – nejen personál, ale i místní hosté, kteří se již při prvních zvucích okamžitě přemístili zvenku dovnitř a vytvořili tak nemalou diváckou kulisu. To byla paráda.

V neděli ráno jsme už jen dobalili svá cestovní zavazadla a rozloučili se. Našla se ještě chvilka i na prohlídku nádherných motorek, které parkovaly poblíž našich chatek a na rozhovor s jejich majiteli. A pak už jsme naskočili do autobusu a vyrazili zpátky skoro přes celou republiku.

Text a foto: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Rytmy pro In školku

Výborný nápad měla naše kolegyně Vladka Kaločová, když nabídla možnost společného workshopu dětem ze soukromé In školky, sídlící v Ostravě na Fifejdách. Díky tomu tak mohly zažít nejen děti, ale i jejich učitelky ve čtvrtek 15. června vskutku neobyčejné dopoledne u nás ve Čtyřlístku.

radosti a veselí. Některé děti se připojily k našim bubínkům a podmanivým zvukům nakonec neodolaly ani paní učitelky, jež děti ze školičky doprovázely.

Tohoto společného workshopu v tělocvičně Čtyřlístku s naší skupinou Rytmy se zúčastnila zhruba dvacítka dětí. Po prvotním ostychu z nového prostředí si děti postupně začaly zvykat na temperamentní melodie i bubnování Rytmy. Pro některé to bylo zpočátku trochu „moc not“, ale jiné děti se brzy daly do tance a našli se i první odvážlivci, kteří si to chtěli vyzkoušet také s hudebními nástroji... Vladka měla osvědčenou zkušenost, že pokaždé posluchače nějaký nástroj zaujme. A tak vedle bubínků nechyběla různá chřestidla, tamburíny nebo rumba koule. Těmi jeden chlapec dokonce zkusil hrát i na bubínek, takže byla třeba drobná korekce a vysvětlení, že takhle by to asi dlouho nefungovalo, ale i tak byla radost velká. Vesele se bubnovalo, cinkalo, zvonilo, chřestilo a samozřejmě také tančilo.

Děti rychle přešel prvotní ostych z neznámého prostředí a nakonec se z tělocvičny stala jedna velká herna plná

Vladka, kterou loni oslovily učitelky z této školky na lidové veselici Honění krále ve Lhotce, taktó navázala novou spolupráci a připravila pěkný zážitek všem: jak dětem a jejich učitelkám z In školky, tak našim klientům, které opět potěšilo, že mohou přinášet radost z muzicírování i někomu jinému. A rodina „rytmáckých“ příznivců se opět o něco rozrostla...

Text a foto: BOHDANA RYWIKOVÁ

Vítkovická pouť s Rytmy

Velkým překvapením byl pro nás telefonát pana Luboše Roščáka, producenta umělecké a produkční agentury Rascals Agency, který nám nabídl vystupování na jimi

pořádané akci Vítkovická pouť. Ta se uskutečnila v sobotu 17. června na vítkovickém náměstí Jiřího z Poděbrad.

Součástí kulturního programu, jenž pouť doprovázel, byly nejen naše Rytmy, ale i vystoupení dětí z okolních mateřských škol, hudební či taneční kroužky a skupiny. Večerní

program byl také lákavý: posluchačům zazpívala ostravská rodačka Tanja, ale i Petr Kotvald či Ilona Csáková.

Po celém náměstí byly rozmístěny prodejní stánky se suvenýry nebo jídlem a jako na správné pouti tady nechybělo ani několik kolotočů. I počasí návštěvníkům přálo.

Naše vystoupení bylo načasováno těsně před polednem, a tak se náměstí maličko vylidnilo. Zvuky našich bubnů však část návštěvníků přilákalo zpět, a tak jsme při poslední skladbě mohli sledovat taneční kreace nejen naší Lenky, ale i několika přítomných diváků.

Den se vydařil nejen nám a také tentokrát jsme sklídili velkou pochvalu diváků i organizátorů vítkovické pouti.

Text: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**
Foto: **MARIE HERÁKOVA**

Naši na Táta fesTu

Červnový „rytmácký“ víkend pokračoval dalším vystoupením, a to na každoročním ostravském Táta fesTu. Ten se konal v neděli 18. června - tentokrát netradičně na Smetanově náměstí před Divadlem Antonína Dvořáka, na rozdíl od let předešlých, kdy se odehrával na Masarykově náměstí před obchodním domem Laso.

Letošní Táta fesT Ostrava pořádal opět zapsaný spolek Rodinné a komunitní centrum Chaloupka jako součást „Dnů fajne rodiny“. Během celého odpoledne vystupovala v bohatém programu Táta fesTu řada účinkujících. Naše Rytmy dostaly „slovo“ krátce po zahájení akce, a tak si po vystoupení mohli členové naší kapely projít přílehlé stánky a dát si v horkém, doslova letním odpoledni výbornou zmrzlinu.

V řadě letošních jarních vystoupení Rytmů, patřil tento koncert naší kapely k těm méně

náročným, konaným takřikajíc na 'domácí půdě'. O to víc jsme si užívali krásného dne pozdního jara a příjemné nedělní atmosféry v centru města...

Text a foto: (vk)

Čtyřlístek opět vystavuje

Po letošní jarní vernisáži výstavy ve Vyšší odborné škole sociální se naše organizace prezentuje veřejnosti další výstavou, tentokrát v našich – dnes už tradičních výstavních prostorách Knihovny města Ostravy v její pobočce na Fifejdách v ulici Jiřího Trnky. Od 1. července je ve zdejších krásných prostorách k vidění výstava výtvarných prací klientů Centra pracovní činnosti.

Tentokrát je však výstavní kolekce sestavena výhradně z originálních mozaikových obrázků, vytvořených ze zbytků přírodního prouťeného materiálu – pedigu. Přestože technika mozaiky je velmi pracná, zdlouhavá a vyžaduje mnoho trpělivosti, těší se mezi klienty sociálně-terapeutických dílen naší organizace velké oblibě.

Zbytky barveného pedigu se nejdříve stříhají na malé kousky, a pak se vlepují na podkladovou desku podle obrázku dle vlastní fantazie. Výsledky jsou vždy překvapivé a dělají velkou radost nejen svým tvůrcům, ale všem, kteří se s nimi setkávají.

Věříme, že se budou líbit i návštěvníkům Knihovny města Ostravy v její pobočce na Fifejdách, kde bude k vidění až do konce prázdnin. Pro naše klienty a jejich pečovatele může být tato výstava zároveň dobrou inspirací k návštěvě knihovny nejen za dobrým čtením, ale také za výtvarným zážitkem...

Text a foto: (rw)

Sport

Na atletickém oválu

Jako každoročně přivítal i letos sportovní areál Vysokého učení technického v Brně Pod Palackého Vrchem sportovce na Regionálních hrách české speciální olympiády. Letos byly tyto hry již sedmé v pořadí a konaly se v pátek 12. května. Vždy je pořádá Fakulta sportovních studií a celou organizaci mají na starosti její studenti. Díky tomu se každý rok setkáváme s novými tvářemi a různým průběhem celé akce.

Hned po zahájení nás čekalo milé překvapení, a to žonglérské vystoupení. Mohli jsme se pokochat pohledem na hru s obřím jojem, neuvěřitelnými kousky s míčky a vysoko létajícími kužely. Odměnou vystupujícímu byl bouřlivý potlesk. A pak už jsme se vrhli do bojů na oválu.

Naše osmičlenná sportovní výprava soutěžila v bězích, hodech a také ve skoku do dálky. I když jsme do Brna vyjžděli v časných ranních hodinách, na atletickém oválu se únava neprojevila a naši borci bojovali jako lvi. Skoro všichni postoupili ze základních rozběhů do nejsilnějších skupin a tak boj o medaile byl velmi náročný. Něco se nám povedlo, něco méně, ale medailové žně se přesto konaly. Celkový součet našich medailí se pyšní číslem 14. Z toho bylo devět zlatých, které vybojoval Jirka Válek v běhu na 50 metrů, Dominik Rozacký v běhu na 100 metrů, Josef Kovář v hodů minioštěpem a Milan Skalička si

sportovní klání maličko protáhlo. Ale odjet dřív a nevychutnat si tu minutku slávy na stupních vítězů, to jsme opravdu nechtěli. Naštěstí další den byla sobota a všichni si mohli trochu přispat...

Závěrem ještě můžeme k této malé reportáži přidat několik slov, která nám zaslali organizátoři letošního Regionálních her speciální olympiády v Brně:

„Letošní VII. Regionální hry speciální olympiády byly, jak jsme očekávali, mimořádně vydařené. A to především díky Vám! Za Vaši přítomnost, nadšení a sportovnímu duchu patří za celý tým RSO velké díky. Vaše zapálení do sportu bylo po celou dobu akce patrné. Bylo nám potěšením vidět výsledky vaší náročné přípravy a úsilí, které bylo inspirací pro nás i ostatní účastníky. Toto poděkování patří nejen sportovcům, ale i trenérům a rodině, kteří byli nezastupitelní svou podporou.“

Vaše účast pozvedla akci do nových výšin a doufáme, že jste si ji užili stejně jako my. Přejeme Vám mnoho úspěchů ve Vašem sportovním snažení a těšíme se na shledání v dalších soutěžích. Výsledky soutěže byly zaslány Speciální olympiádě České republiky.“

Tehdy jsme ještě netušili, jak úspěšní budou naši sportovci o pár týdnů později na světovém klání v Berlíně, jak o tom píšeme v úvodu našeho časopisu.

Text a foto: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Na snímcích: vlevo náš dvojnásobný zlatý medailista Milan Skalička.

Vpravo nahoře naše sportovní reprezentace.

z Brna odvezl hned dvě zlaté medaile – za hod míčkem a hod minioštěpem. Stříbrné medaile vybojovali Dominik Rozacký, Aleš Turlej a Josef Kovář, zatímco bronz připadl Petře Hamrziové a Petrovi Cupalovi. Asi největší radost však udělala zlatá medaile naší štafety – v silné konkurenci osmi štafet si hoši „máklí“ a zvítězili: Aleš Turlej, Jan Polhoš, Dominik Rozacký a Petr Cupal.

Na zpáteční cestu jsme se vydali mnohem později, než jsme předpokládali. Ono se to

Aquahrátky na Syllabově

Na to, jak velké je Ostrava město, postrádá velký areál s nejrůznějšími vodními hrátkami pro děti i dospělé, aquapark (z lat. Aqua = voda, pozn. aut.). Již delší dobu se mluví o jeho výstavbě poblíž náměstí SNP v Ostravě-Zábřehu a letního koupaliště, ale zatím se nic neděje, a tak milovníci vodní zábavy vyrážejí do míst v blízkém i vzdálenějším okolí, např. do Olešné, do Bohumína, do Kravař...

Mladí obyvatelé Domku Syllabova důvěrněji znají především vodní park v Bohumíně, ale už se nemohli dočkat, až se budou moci „vyřádit“ pod širým nebem, pod slunečními paprsky. To se jim letos poprvé podařilo 20. června. Teploty atakovaly tropické hodnoty, slunce dávalo znát svou sílu už od rána, a tak není divu, že „tety“ pro své „vodníky“ připravily soustavu nafukovacích bazének a nejrůznější zábavní náčiní na stříkání vody. Do příprav se zapojili i zdatní mladí muži, kteří bazény pomáhali naplnit vodou. A pak už nic nebránilo tomu, aby po obědě vzaly děti zahradu úto-

kem. „Čabraly“ se dle libosti, „zgichaly“ se od nejrůznějších laskomin a ovoce, a přesto to nikomu nevadilo. Rádio vyhrávalo, nafukovací míč létal vzduchem.

Zábavné odpoledne se stoprocentně vydařilo. Ono občas neuškodí dát člověku naprostou volnost a nechat jej v prostředí, ve kterém se cítí blaženě. Určitě to přináší své ovoce...

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Blízká setkání...

„Nejsilnějším prostředkem proti stárnutí je láska.“

John Stuart Mill

Oslava 84. narozenin Na Liščině

Stáří je neodmyslitelnou součástí a etapou našeho života a čím vyšší je věk, tím více si uvědomujeme, jak vzácné jsou chvíle, které můžeme trávit společně.

Proto jsme měli tu čest oslavit 4. dubna s panem Josefem Vrvou z Domova na

Liščině jeho krásné 84. narozeniny.

Pan Josef žije v tomto zařízení od roku 2006 a je zároveň nejstarším klientem v naší organizaci. U příležitosti jeho úctyhodných narozenin, se sešli jak klienti, tak i současní a bývalí zaměstnanci, vedení Domova na Liščině včetně kolegyně z jiných domků, aby toto vzácné jubileum společně oslavili.

Osobně přijel poblahopřát panu Josefovi i ředitel organizace, pan PhDr. Svatopluk Aniol (na snímku vpravo). Slavilo se v přátelském a pohodovém duchu. Na zdraví jsme si připili sektem a slavili do pozdních odpoledních hodin.

Spokojenost našich klientů je pro nás prioritou. A jsme velmi rádi, že jsme jejich součástí.

Text a foto: **IVA SOTORNÍKOVÁ**
a **VLADISLAVA STRAKOŠOVÁ**
Domov na Liščině

Když se slaví víc jak půlstoletí...

Kolik že to má paní Marie roků? Vzhledem k tomu, že se o věku dam nemluví, to neprozradíme. Každopádně je zde mezi námi už víc, než půl století. Podstatnou část svého života prožila doma v Muglinově, a poslední tři léta žije v našem domečku ve Výškovicích.

Její krásné životní jubileum bylo samozřejmě třeba pořádně oslavit, a proto jsme uspořádali velkou párty, kterou si paní Marie po svém, v krásných šatech a s dojetím i radostí užila.

Pečovatelky krásně vyzdobily denní místnost, a to nejen květinami, které pro ně připravili kamarádi ze sousední domácnosti. Výzdobu doplňovaly i nafouknuté balóčky ve tvaru srdce, ozdobné stuhy a všemu vévodily dvě velké číslice, prozrazující věk oslavenkyně.

Raut na oslavu měla paní Marie bohatý: od slaných i sladkých a masných výrobků, až po sladké dobroty. Využili jsme k tomu i spolupráci s neziskovou organizací **Pečeme tady**, která je součástí nám dobře známé organizace Jinak, kde pro paní Marii připravili krásný mechový dort a malé karamelové zákusky, datlové kuličky a cheesecake.

Oslavy, pohoštění i dárků, si paní Marie považovala. Takovou pozorností byla nadmíru spokojená a dojatá. Každopádně ještě čeká paní Marii další menší oslava v restauraci, kde své krásné životní jubileum bude slavit v komornějším duchu mezi svými blízkými.

Přání dalších let ve zdraví a radosti přejí naši paní Marii kamarádi a pracovníci z Domku Výškovice.

Zpracovala: **GABRIELA ŘEHÁKOVÁ**
Domek Výškovice

Významné jubileum v Nové Bělé

Ve středu 19. dubna jsme slavili kulaté – 60. narozeniny paní Mileny Bardoňové. Na tento významný den jsme se všichni pečlivě připravovali. Nejprve jsme si vzali na starost občerstvení ve formě kuřecích stripsů, bramborového salátu, brambůrků a tyčinek. Tím nejdůležitějším však byl narozeninový dort, který vážil 4,5 kg. Upekly a krásně jej nazdobily pečovatelky Monika Cvejnová a Veronika Lasko. A na přípitek jsme nachystaly sekt.

Právě dort byl pro paní Milenu velkým překvapením, z něhož měla obrovskou radost a dokonce jí ukápla i slza dojetí. Na její oslavu se samozřejmě připravovali všichni klienti našeho domečku. Slavnostně se oblékli a dámy dokonce podstoupily i pečlivou kosmetickou úpravou ve formě líčení a účesů.

Obě domácnosti jsme spojili a pečovatelky společně s klienty přichystaly raut. Po slavnostním obědě, a rozkrojení dortu přišly na řadu blahopřání a předávaly se dárky. Poté následovala taneční zábava se zpěvem. Všichni se aktivně zapojili a bylo vidět, že všem přinesla oslava hodně radosti.

Zpracovaly: **MONIKA CVEJNOVÁ**
a **VERONIKA LASKO**
Fotografie: **MONIKA CVEJNOVÁ**
Domek Nová Bělá

Naši odboráři na cestách...

Tak jako každý rok i letos připravili členové výboru odborového svazu pro naše členy i zaměstnance zájezdy, které se stávají rok od roku stále oblíbenějšími.

Náš první letošní zájezd se uskutečnil již v dubnu. S pozvánkou ve stylu „Že to do Afriky máte daleko? Tak pojedte s námi do Afrikária!“, jsme navštívili jednu z nejstarších zoologických zahrad v Polsku, **ve Wroclawi**. Největším lákadlem byla nová, moderní obrovská hala Afrikária, jež nabídla svým návštěvníkům pohled na flóru a faunu africké přírody včetně velkého proskleného tunelu, kde jsme si mohli v jejích přirozeném prostředí prohlédnout želvy, ryby rozličných tvarů a barev, rejnoky, žraloky, delfíny, kapustňáky, lachtany a jiné vodní živočichy.

Jelikož se zoologická zahrada pyšní 14 000 kusy zvířat, na své si přišli i ti, kteří v zahradách hledají tradiční zvířata ze všech kontinentů. A vzhledem k tomu, že nám přálo i počasí, výlet byl účastníky hodnocen velmi hezky.

Dalším zájezdem jsme se snažili potěšit hlavně ženy a děti, ale nejenom ty, zároveň i všechny milovníky přírody, rozkvetlých zahrad, romantických zákoutí i historie a kulinářských specialit. Náš druhý zájezd se uskutečnil v květnu. Naším cílem byl **zahradnický areál v Polsku, který vytvořila rodina Kapiasz**. Účastníci zájezdu si tak mohli prohlédnout různé typy užitkových či okrasných zahrad, s romantickými zákoutími, altánky, nápaditými dekoracemi, a to vše umocněno slunečným počasím, rozkvetlými azalkami a rododendrony, nabídkou restaurace s místními specialitami teplé i studené kuchyně a možností koupě zahradnických výpěstků či dekorací.

Účastníci zájezdu této možnosti využili a pomalu zaplnili autobus azalkami, muškáty, růžemi, okrasnými keři a dekoracemi, jimiž si

jistě dozdobili své zahrady nebo udělali radost netradičním dárkem.

Odpoledne jsme si ještě zpřijemnilo návštěvou městečka **Pszczyna**, jež se může pochlubit krásným zámekem s přílehlým romantickým parkem. Mnozí z nás využili možnosti, a v rámci tradiční prohlídky, jsme mohli obdivovat historii a vybavení zámku, jež do 2. světové války obýval rod pruských knížat von Hochbergů.

Kdo chtěl vidět něco neobvyklého, mohl navštívit oboru zubrů nebo si dát v místní cukrárně třeba tradiční moučnik z palačinkového těsta – gofry s ovocem a šlehačkou. Atmosféra městečka byla ještě intenzivnější díky probíhající kulturní akci na náměstí, s opětovnou nabídkou zahradních výpěstků, různých upomínkových předmětů, dekorací a ochutnávek ve stáncích.

Náš třetí výlet byl očekáván především těmi účastníky, kteří se zájezdu nezúčastnili nebo nemohli zúčastnit v minulém roce. Jednalo se

o třídní **zájezd do Jižních Čech**, konkrétně do Jindřichova Hradce, se zastávkou v Třeboni, dále pak s **návštěvou bavorského Berchtesgadenu**, neboli Hitlerova Orlího hnízda v Alpách, prohlídkou rodného města W. A. Mozarta - Salzburgu, volného dopoledne v rakouském klášteře Melk a zpáteční cestou domů podél Dunaje soutěskou Wachau.

Organizace zájezdu byla sice zpočátku ohrožena smutnou událostí, a to smrtí průvodkyně, paní Jany, která nás v loňském roce bravurně provedla celým zájezdem. Na poslední chvíli se nám však podařilo zajistit průvodce, pana Geryho z Životic u Nového Jičína.

Jeho neskutečný komunikační arsenál, životní i cestovatelské zážitky mnohé nadchly, ale některé svou obsáhlostí a šíří témat trochu zaskočily.

I když jsou Jižní Čechy velmi krásné a města, jako je Jindřichův Hradec či Třeboň velmi turisticky atraktivní, nejvíc se účastníci těšili na Orlí hnízdo do Berchtesgadenu v Alpách. Tady jsme nejdříve vyjeli našim autobusem na hlavní parkoviště a odtud pokračovali místními elektrobusem ke stanovišti výtahu, k němuž vede dlouhý tunel a který je provozován ve skále. Výtah nás vyvezl na Orlí hnízdo, kde jsme se mohli kochat nádhernými výhledy na bavorské Alpy, čajovnu, jež dnes slouží jako vyhlídková restaurace a mohli jsme si vyjít až ke skalám, kudy vedou další turistické trasy pro zdatné turisty, či horolezce, udělat si pár památečních snímků a dát si pivo nebo teplou gulášovku.

Odpoledne jsme pak prožili ve světoznámém a historicky bohatém městě Salzburgu. Dokonce se nám i časově podařilo navštívit místní pevnost nad městem – Hohensalzburg, kam jsme se vyvezli místní lanovou dráhou. Večer, po dobré večeři, si účastníci společně poseděli ve společenské místnosti Střední

odborné školy strojní a elektrotechnické ve Velešíně, kde jsme byli ubytováni, a kde jsme také sdíleli zážitky z obou dnů. Někteří ještě stihli navštívit místní hospůdku na hřišti, aby ochutnali zdejší pivo.

Naší poslední zastávkou byl rozsáhlý areál rakouského klášteře v Melku. Ani tady však nebyla nouze o zážitky. Někteří z účastníků využili nabídky k prohlídce klášteře a přilehlých klášterních zahrad, jiní se nechali zlákat nedělní dopolední atmosférou malého historického městečka pod klášteřem, kde se prošli nebo ochutnali vynikající kávu, mnohdy doplněnou dortíkem nebo celým obědem.

Zpáteční cesta Údolím Wachau, podél Dunaje, byla posledním zážitkem, který nás unavené doprovodil na cestu domů.

Dalším zájezdem, jež ještě letos připravujeme, je zájezd do vinného sklípku na Jižní Moravě, který se uskuteční ve dnech 6. – 8. října.

Ani ti, kteří mají rádi vánoční atmosféru, nebudou letos o tyto zážitky ochuzeni.

Děkuji všem organizátorům zájezdů za jejich obětavou práci jak pro členy, tak pro všechny zaměstnance, ale i jejich rodinné příslušníky či přátele.

O tom, že jsou naše zájezdy oblíbené, svědčí i fakt, že pokud se našich zájezdů účastní zájemci, kteří nepracují ve Čtyřlístku nebo naši bývalí zaměstnanci a doplňují neobsazená místa, prosí nás, abychom na ně pamatovali, až budeme zase organizovat nějaký zájezd příště. To je pro nás velká pochvala a radost.

Text: **GABRIELA KUPCOVÁ**
Fotografie: autorka a (rw)

Konec zaměstnaneckých benefitů?

Praha 26. 4. 2023: Ministerstvo financí navrhuje zrušit daňové osvobození zaměstnaneckých benefitů, a tím je v podstatě zlikvidovat. To bude mít dopady na více než tři čtvrtiny českých zaměstnanců, kteří dnes zaměstnanecké benefity dostávají. Unie zaměstnavatelských svazů ČR apeluje na vládu, aby v dalších jednáních pečlivě zvažovala dopady jednotlivých opatření na zaměstnance, firmy i státní rozpočet.

„Ministerstvo financí chce zrušit daňové osvobození zaměstnaneckých benefitů a tvrdí, že tím stát získá dodatečné příjmy ve výši přibližně 1,4 mld. Kč ročně. To by se ale stalo v případě, že zaměstnavatelé budou tyto benefity dál zaměstnancům platit. Ale oni je platit přestanou, protože se jim to prostě ekonomicky nevyplatí. Takže stát nezíská nic,“ říká Petr Frisch, daňový poradce Pro Factum Consulting.

Nepeněžní benefity v současné době firmy poskytují přibližně třem milionům svých zaměstnanců. To jsou tři čtvrtiny všech zaměst-

nanců v České republice. Podle statistik je zaměstnanci nejvíce využívají v oblasti péče o zdraví, jako je nákup léků, vitamínů a zdra-

voťnických pomůcek, ale také např. k úhradě dětských táborů, dále v oblasti sportovních aktivit, kulturních akcí, vzdělávání, rehabilitací nebo lázní.

Zrušením jejich daňového zvýhodnění by došlo k tomu, že zaměstnavatelé budou mít minimální motivaci tyto benefity poskytovat. To bude mít negativní dopad na zdraví lidí i na kvalitu jejich života. Školkovné, tedy nepeněžní příspěvek na použití zařízení péče o děti předškolního věku včetně mateřské školy, je klíčový benefit zvyšující dostupnost péče o děti zaměstnanců. Jeho zrušením se rodičům tato dostupnost logicky zhorší.

„Jestli stát zruší zaměstnanecké benefity, žádné dodatečné příjmy do státního rozpočtu generovány nebudou, pouze dojde k likvidaci zásadního odměňovacího nástroje, který zaměstnavatelé používají a zhoršení jejich životních podmínek. Pokud stát hledá úspory, měl by se zaměřit na oblasti, které skutečně něco přinesou a nenaruší sociální smír. Můžeme Ministerstvu financí doporučit jiné daňové výjimky, které přinesou výrazně více do státního rozpočtu a nebudou mít zdaleka takové dopady na zaměstnance a zaměstnavatele,“ dodává Vít Jásek, výkonný ředitel Unie zaměstnavatelských svazů ČR.

Tisková zpráva

Unie zaměstnavatelských svazů ČR

Co je to „Whistleblowing zákon“?

Nová legislativa o ochraně oznamovatelů

V roce 2016 proběhla Velkou Británií kauza, na kterou upozornila paní Anna Monaghan, zaměstnankyně domova pro seniory ve městě Galway. V průběhu svého zaměstnaneckého poměru se obrátila na organizaci Hiqa, u které informovala o týrání a zneužívání seniorů dalšími zaměstnanci. Jelikož Anna učinila toto oznámení, zaměstnavatel s ní vypověděl pracovní smlouvu. Poté však u něj proběhla inspekce a opravdu bylo prokázáno, že zaměstnavatel nebyl schopen zajistit dostatečnou péči pro seniory. Anna Monaghan následně v soudním sporu vůči bývalému zaměstnavateli vysoudila na náhradě škody částku 17 500 eur.

Přesně podobným příběhům a odvetným opatřením má předejít nová legislativa o ochraně oznamovatelů, která bude účinná už od 1. srpna letošního roku. **Whistleblowing** zákon, jak se mu také někdy říká, přinese pro

zaměstnavatele, veřejné zadavatele, státní organizace a další subjekty řadu povinností. Všechny povinnosti se váží k tomu, aby povinné osoby zajistily systém podávání a postup posuzování oznámení o možném protiprávním jednání. A to tak, aby nedocházelo k odvetám

vůči zaměstnancům. Bude chráněna jejich identita. Bude zajištěno, že zaměstnanci budou moci s klidným svědomím učinit oznámení o nelegálním jednání na pracovišti. Bude zajištěno, že se příběhy jako ten z Anglie, nebudou opakovat. Zákon vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady, přičemž cílem této směrnice je sjednotit právní předpisy a postupy napříč EU. A jaké povinnosti přinese poskytovatelům sociálních služeb?

V případě, že poskytovatel sociálních služeb zaměstnává více než 50 zaměstnanců, vzniká povinnost zavést tzv. vnitřní oznamovací systém. Ten by měl umožňovat každému zaměstnanci, stážistovi, „dohodáři“, ale i dodavateli – OSVČ (pokud jej poskytovatel nevyvoloučí) podávat oznámení. Písemná i ústní. Ze své podstaty postačí například e-mailová schránka, nebo schránka důvěry. Není potřeba zavádět specializované software.

Je však potřeba, aby v rámci vnitřního oznamovacího systému byla určena příslušná osoba, tzv. řešitel oznámení, který bude zachovávat mlčenlivost, jednat nestranně, navrhnout nápravná opatření vedení, posuzovat důvodnost oznámení.

V návaznosti na příklad uvedený v úvodu by tak ideálně špatné zacházení se seniory (nebo klienty v zařízeních sociálních služeb) měl mít možnost každý zaměstnanec nahlásit přes konkrétní komunikační kanál, osobě, která nikomu neprozradí jeho totožnost. Tato osoba pak podstatu ohlášení zhodnotí, navrhne nápravná opatření, probere je s vedením a zajistí, aby k takovému neetickému či nelegálnímu jednání nedocházelo. Zásadní povinností, kterou musí povinný subjekt (poskytovatel) dodržet, je zákaz odvetných opatření. Poskytovatel prostě nesmí z oznámení vyvozovat žádné negativní konsekvence pro oznamovatele. Nesmí oznamovateli dát výpověď, snížit mu mzdu, přeložit ho, apod. Pokud by se něco takového stalo, hrozí poskytovateli pokuta až do výše 1 000 000 Kč.

Splnění všech zákonných povinností je určitě důležité. Ovšem, zákon o ochraně oznamovatelů dává příležitost vytvořit zdravé firemní prostředí. Místo, kde mohou zaměstnanci bezproblémově hlásit nelegální činnost na pracovišti. Poskytovatelé díky tomu mohou ušetřit stovky tisíc korun na „únicích“, předcházet sporům se zaměstnanci, a dokonce si chránit svou reputaci. Zákon totiž kromě zavedení vnitřního oznamovacího systému umož-

ňuje oznamovatelům, aby oznámení učinili u ministerstva spravedlnosti. Případně, pokud bude oznámení u poskytovatele nebo u ministerstva spravedlnosti neúčinné a nedojde k přijetí opatření, mohou oznamovatelé celou věc zveřejnit a medializovat. I v takovém případě bude oznamovateli náležet ochrana. Pokud tedy oznamovatel zašle jakékoliv podezření do médií, nemůže se poskytovatel následně bránit odvetnými opatřeními vůči zaměstnanci.

Všechny oznamovatele je potřeba také dobře upozornit, že oznamovací systém nemá sloužit jako nástroj pomsty. Pokud totiž oznamovatel podá vědomě nepravdivé oznámení, hrozí mu za takové oznámení pokuta až do výše 50 tisíc korun.

Nastavení vnitřního oznamovacího systému s sebou přináší mnoho procesních změn. Je potřeba vybrat správné kanály pro příjem oznámení, dostatečně tyto kanály zabezpečit a umožnit přístup pouze řešiteli. Kromě toho musí povinný subjekt evidovat všechny záznamy o provedených oznámeních, a to až po dobu 5 let. V neposlední řadě je potřeba také rozšířit informační dokumentaci o zpracování osobních údajů právě o informace, které budou zpracovávány za účelem řešení oznámení, jejich archivace a vyhodnocování.

V oblasti sociálních služeb je reputace velmi důležitá. I když se na poskytovatele sociálních služeb nemusí zákon vždy vztahovat, je maximálně doporučeno, aby jej organizace zavedly i dobrovolně. Protože pokud bude mít oznamovatel možnost využít interní systém řešení oznámení, který bude efektivní, účinný a transparentní, nebudou mít potřebu své potíže a problémy řešit se státními orgány, či médii.

Mgr. JIŘÍ HRADSKÝ, advokát
Mgr. ADAM ŠKARKA, advokát
SEDLAKOVA LEGAL s.r.o.

*(Převzato z časopisu Rezidenční péče
– redakčně kráceno)*

Vítáme mezi námi!

V uplynulém čtvrtletí, tedy v období od dubna do konce června, nastoupily do naší organizace čtyři nové pracovnice v sociálních službách. Od začátku dubna zahájila svou práci v Domově Třebovice paní **Yvona BOBROVÁ**, její další dvě kolegyně pak posílily řady pečovatelek v domcích Lhotka a Jandova – paní **Kristýna PETŘEKOVÁ** a **Jana DRLÍKOVÁ** od 1. května. Jako poslední, od 1. června letošního roku, nastoupila do Domku U Rourovny Domova Jandova paní **Nikol BLANKOVÁ**. Věříme, že všechny naše nové kolegyně najdou na svých nových pracovištích vlídné prostředí a přátelský kolektiv. Přejeme hodně úspěchů a pracovní spokojenosti.

Redakce

Třicet let obětavé práce pro naši organizaci oslaví 1. září paní **Jana AUGUSTINOVÁ**, paní **Lenka VALENTOVÁ** a paní **Irma UHROVÁ**. Neuvěřitelné čtvrt století práce pro Čtyřlístek bude v tento den slavit také paní **Vlasta BRA-**

Pracovní jubilea

Během srpna a září letošního roku bude slavit významná pracovní jubilea hned šest našich kolegyň, z toho čtyři v Domově Jandova. Shodou okolností tento „čtyřlístek“ tvoří naše všeobecné sestry a všechny působí na jednom pracovišti.

CHÁČKOVÁ z naší prádelny a dvacáté výročí práce ve Čtyřlístku oslaví všeobecná sestra paní **Monika LISNÍKOVÁ**.

Dvacet let se práci v naší organizaci věnují také paní **Bc. Tereza ANIOLOVÁ** – vedoucí Domova Hladnovská, zároveň také vedoucí stravovacího provozu organizace a naše nutriční terapeutka, která toto jubileum oslaví 1. srpna. Dvacetileté jubileum práce pro Čtyřlístek slaví v tento den i náš kolega **Petr HOCHVALD** – pracovník v sociálních službách v Chráněném bydlení Letní a o měsíc později, 1. září, bude stejné výročí slavit paní **Marie HURNÍKOVÁ** z Domova Třebovice – vedoucí úseku sociální péče.

Všem našim jubilatnkám a jubilantovi gratulujeme a přejeme hodně energie a optimismu do dalších let!

Redakce

ZRCADLO – čtvrtletník pro interní potřeby Čtyřlístku – centra pro osoby se zdravotním postižením Ostrava. Vydavatel: Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postižením Ostrava, příspěvková organizace. Adresa redakce: Hladnovská 751/119, 712 00 Ostrava – Muglinov. Tel.: 555 132 201, 555 132 205, e-mail: sekretari-at@ctyrlistekostrava.cz, rywikova.bohdana@ctyrlistekostrava.cz. Číslo 2/2023, ročník XVI. Nепrodejně. **Zodpovědný redaktor:** Mgr. Bohdana Rywíková. **Redakční rada:** PhDr. Svatopluk Aniol, Mgr. Bohdana Rywíková, Mgr. Šárka Změlíková, Bc. et Bc. Lukáš Křupala, Bc. Marek Lastovica, Iva Hyklová. Příští číslo vyjde v září 2023. **Časopis Zrcadlo v tištěné podobě nelze šířit mimo jednotlivá zařízení vydavatele**